

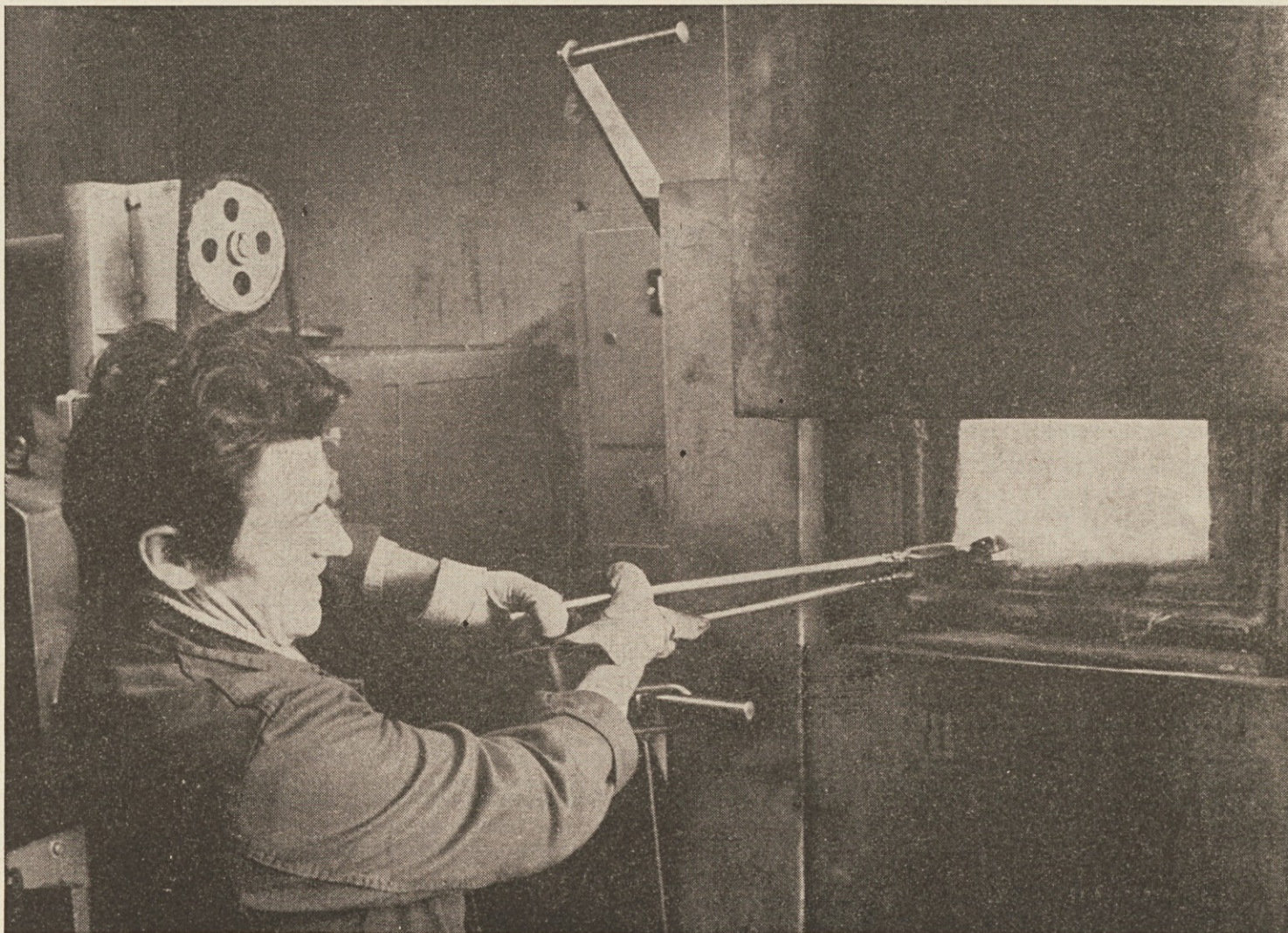

ŠT. 4

APRIL 1984

LETO VIII.

OB **27.** APRILU DNEVU USTANOVITVE OF

IN MEDNARODNEM PRAZNIKU

1. MAJU

ŽELIMO VSEM DELOVNIM LJUDEM VELIKO
USPEHOV

— SAMOUPRAVNI ORGANI
— DPO
— VODSTVO DO
— UREDNIŠTVO

Iz vsebine:

- 4. proizvodno delovno tekmovanje kovinarjev občine Ptuj
- S skupnimi prizadevanji do boljših poslovnih rezultatov
- Za pokojnino se bo štela doba za katero je bil plačan ustrezni znesek
- 30. marca dan inovatorjev občine Ptuj
- Sodišče združenega dela v naši DO
- Koga naj »obglavimo«
- Čigave so težave Agisa
- Obvestila
- Humor

Kaj po sporazumu z mednarodnim denarnim skladom?

Številni izračuni so pokazali, da kljub izrednim dosežkom v izvozu brez težkih posledic za socialno varnost zaposlenih letos ne bi mogli odplačati nekaj več kot 5 milijard dolarjev dolga, da ne govorimo o nastajanju deviznih rezerv, suficitu bilance itd. S sklenitvijo sporazuma z mednarodnim denarnim skladom je v naši ekonomski politiki za letos jasneje, s čim bomo razpolagali. Po sporazumu bodo skupščine sprejele celo vrsto ukrepov v tekoči in razvojni gospodarski politiki. Osnovni cilj ukrepov je celotno gospodarjenje uravnati z ekonomskimi načeli. Seveda bodo ti ukrepi imeli tudi kratkoročne negativne posledice za posamezne organizacije združenega dela. Napovedanim ukrepom se bodo upirali zlasti tisti, ki niso sposobni gospodariti po ekonomskih načelih, in administrativni centri moči. Sporazum je za nas tudi resno opozorilo, da ni mogoče več oklevati pri uresničevanju temeljnih nalog dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Te pa so: oblikovanje večjega dela cen po ekonomskih (tržnih) kriterijih, politika realnega tečaja dinarja, realne obrestne mere, razbremenjevanje gospodarstva, uravnoteženje plačilne bilance in okrepitev deviznih rezerv.

Napovedani ukrepi naj ne bi bistveno porušili resolucijskih razmerij pri razporejanju dohodka. Možno pa je, da bodo realni osebni dohodki zaradi inflacije nekoliko nižji, ko je predvideno z resolucijo. To pa za sindikat pomeni še ostrejša prizadevanja, da bi z boljšim gospodarjenjem povečali tudi osebne dohodke, hkrati pa tudi odgovoren odnos delavcev in

samoupravnih organov v politiki cen oziroma pri zmanjševanju proizvodnih stroškov. Tudi inflaciji se je mogoče zoperstaviti predvsem z zmanjševanjem proizvodnih stroškov. S povečevanjem teh stroškov namreč rastejo tudi pritiski na višje cene in obratno. Veljavna zamrznitev pa teh pritiskov ni odpravila, jih je le začasno preložila. V sindikatu ne smemo dovoliti, da nas bi z odmrznitvijo ponovno presenetila še višja inflacija. V interesu tako delavcev kot sindikata je, da delavski sveti pristanejo le na tiste podražitve, ki so objektivno opravičljive. Energija in osnovni reprodukcijski materiali so se seveda podražili. Istočasno pa v republiki že tečejo razprave, kako zmanjšati določene obveznosti iz dohodka organizacij združenega dela.

Ozdi z izgubami in tisti, ki so ali bodo nelikvidni, bodo gotovo morali zmanjšati osebne dohodke. To bo boleče, vendar je to priložnost, da tudi v sindikatu ob tem odločno zahtevamo ukrepe za izboljšanje proizvodnje, nove programe, ukinitve ali združitve z drugo organizacijo. Vseh teh problemov pa ne bo mogoče rešiti predvsem na republiški ravni. Iluzorno je pričakovati, da bodo ozdi lahko s povišanjem cen nadomestili med zamrznitvijo izpadli odhodek. Motnje v poslovanju bi zato veljalo natančno obravnavati že ob obravnavi rezultatov gospodarjenja v prvem trimesečju. Izgube iz leta 1983 in preteklih let pa bi morali v večji meri pokrivati po dohodkovnem oziroma reprodukcijskem načelu, skladi skupnih rezerv so v primerjavi s prejšnjimi leti namreč realno manjši.

Preventivni zdravstveni pregledi

Dr. sci. Anton Prijatelj, specialist za medicino dela.

Zakoni, uredbe, pravilniki in drugi predpisi, s katerimi je urejena zakonodaja varstva pri delu, predpisujejo preventivne preglede. Med te štejemo predhodne, specialne, obdobjne in druge. Še vedno v mnogih organizacijah združenega dela različno razlagajo predpise pa tudi pošiljanje delavcev na preventivne zdravstvene preglede je različno. V članku so opisani predpisi in tudi postopek za preventivne preglede. Zlasti so opisani problemi, ki nastanejo zaradi zaposlovanja poškodovanih oseb in invalidov. Za točno oceno zmožnosti za delo pa je nujno potrebno sodelovanje organizacije združenega dela z zdravniki, opis delovnega mesta in poznavanje delovnega mesta. Čeprav je s pravilniki točno predpisano, da so pooblaščenici za opravljanje preventivnih pregledov dispanzerji medicine dela, so v Sloveniji še vedno zdravstveni domovi, ki nimajo enot medicine dela.

PREVENTIVNI PREGLEDI

Dobro opravljeni preventivni pregledi so pogoj za pravi izbor delavca za delovno mesto in uspešen ukrep pri preprečevanju začasnih in trajnih nezmožnosti za delo.

V socializmu je delo edina osnova za prisvajanje proizvodov družbenega dela in edina sila, ki določa materialni in družbeni položaj človeka (Ustava SFRJ 1974). Temeljno načelo naše družbe, da se mora človek uveljaviti samo z delom in se vse materialne in morale dobrine pridobivajo lahko samo z delom, nalaga tistemu, ki oceni nekoga, da je nezmožen za delo, precejšnjo odgovornost. Vendar pa nas naš zakonodajalec obvezuje, da najdemo delavcu ustrezno delo glede na njegovo zdravje in predpisuje že v temeljnih zakonih, da mora biti delavec za delo zdravstveno sposoben (Zakon o združenem delu 1976), kot trdi, da mora biti vsak, ki sklene delovno razmerje, star 15 let in da mora imeti splošno zdravstveno sposobnost.

V naši republiki že od leta 1971 velja pravilnik o načinu in postopku za opravljanje preventivnih zdravstvenih pregledov delavcev (Pravilnik 1971). Tako štejemo med preventivne preglede:

1. predhodne zdravstvene preglede,
2. specialne zdravstvene preglede,
3. obdobjne zdravstvene preglede,
4. druge zdravstvene preglede.

PREDHODNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI

Predhodni pregledi naj bi bili namenjeni predvsem temu, da bi:

1. pravemu delavcu dali (nudili) pravo delovno mesto;
2. poškodovanega ali bolnega zaposlili na — njegovi bolezni ali okvari — ustreznem delovnem mestu;

3. bolnega delavca najprej in predvsem pozdravili in šele nato zaposlili.

Najbolj pomembno je prvo dejstvo, saj vemo, da nismo vsi sposobni za vsako delo. Nujno je, da poleg zdravstvenega stanja poznamo tudi delovno mesto. Tisti, ki ocenjuje zmožnost za delo pri predhodnih pregledih, bi moral poznati delovno mesto. Zato je tudi v pravilniku predpisan poseben obrazec, ki opisuje delovno mesto.

Delovna organizacija je dolžna tak obrazec izpolniti. Vendar še vedno nimamo natančnih navodil za izpolnjevanje tega obrazca. Mnoge delovne organizacije združenega dela še vedno pošiljajo na pregled delavce s kar se da pomanjkljivo izpolnjenimi obrazci. Koliko je bilo opravljenih strokovnih zdravstvenih ocen delovnih mest, ki so predpisane po pravilniku, ni znano. V nekaterih občinah oziroma zdravstvenih domovih teh zdravstvenih ocen niso opravili, ker jih organizacije združenega dela niso zahtevale.

Predhodni pregledi ocenjujejo predvsem zdravstveno sposobnost za določeno delo, vendar kljub natančnemu predpisu še vedno ugotavljamo primere, da je organizacija združenega dela zaposlila delavca, za katerega je bilo izdano zdravniško spričevalo za delovno mesto šoferja, kot žerjavista.

Predhodne preglede mora opraviti delavec:

- pred sprejemom na delo,
- če nastopi delo po tem, ko je prekinil delo za več kot 6 mesecev,
- če delavec preboli hujšo bolezen,
- če se zaposli na drugem delovnem mestu.

Razlaga prvega in drugega primera ni potrebna. Kar zadeva tretji primer, pa menijo, da je hujša bolezen vsaka bolezen ali poškodba, ki zahteva daljše zdravljenje in rekonvalescenca, ali tista bolezen, kjer ni prišlo do popolne ozdravitve, temveč je ostala kakršnakoli zaznavna okvara ali motena funkcija organa, oziroma organskega sistema (npr. po bolezni, ki je zaradi zdravljenja zahtevala začasno odsotnost z dela več kot 60 dni, huda operacija in podobno).

Da se je delavec zaposlil na drugem delovnem mestu štejemo:

- če je novo delovno mesto za zdravje in življenje bolj nevarno od prejšnjega delovnega mesta, ali
- če je na novem mestu večja psihofizična obremenitev delavca in zaradi tega to delovno mesto zahteva od delavca zbranost, boljše reflekse in fizično odpornost in so te okoliščine pogoj za varno opravljanje dela.

Zdravnik enote medicine dela opravi zdravstveni pregled in oceni delovno zmožnost. Le-to mora opraviti na podlagi anamneze (delovne, socialne, družinske in osebne), biometričnega pregleda, laboratorijskih analiz, rentgenskega pregleda organov prsne votline, kliničnega pregleda ter včasih tudi nadaljnjih bolj temeljitih preiskav.

4. proizvodno delovno tekmovanje kovinarjev občine Ptuj

Takoj na začetku želim opozoriti, da je bilo predvideno 4. proizvodno delovno tekmovanje kovinarjev občine Ptuj in Ormož. Ker pa udeležencev iz ormoške občine ni bilo, sem jih v naslovu tudi izpustil. Ne zaslužijo pa graje samo tekmovalci (prijavljenci) iz občine Ormož, ampak vsi tisti, ki so se prijavili na tekmovanje in se ga pozneje niso udeležili.

Na tekmovalni dan se je zbralo 27 tekmovalcev od 64 prijavljenih. Mislim, da je to skrajno neodgovorno od vseh sodelavcev, ki so se prijavili in pozneje niso prišli. Tu moram opozoriti na stroške za pripravo surovcev in orodja ter vsega ostalega truda, kajti ni vseeno če pripraviš za 30 tekmovalcev ali pa za 70.

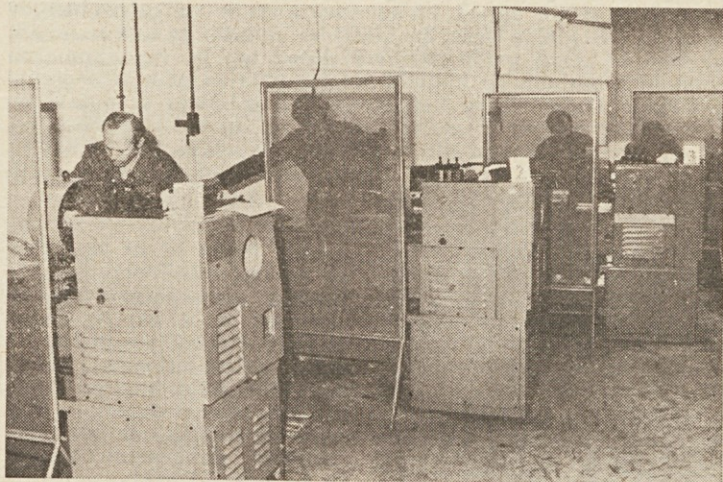

Pozornost pri delu, pot do uspeha

Zbrali smo se 24. marca ob 7. uri v avli delavnic Srednješolskega centra v Ptuj. Tekmovalce in člane komisij sta najprej pozdravila vodja šolskih delavnic Franc Gojkošek in predsednik občinskega sveta ZSS Ptuj Edo Kupčič. Zaželela sta jim lep tekmovalni dan in veliko tekmovalne sreče. Poudarila pa sta tudi, kakšen namen ima tekmovanje.

Tekmovalci so se nato razdelili po posameznih panogah in odšli na opravljanje teoretičnega dela, ki je bil precej zahteven, saj je zajemal 30 vprašanj, in sicer iz stroke pri delu in poznavanja našega samoupravnega sistema. Po opravljenem teoretičnem delu so tekmovalci odšli na delovna mesta za opravljanje praktičnega dela tekmovanja. Tekmovalci so tekmovali na treh mestih, in sicer: v delavnicah Srednješolskega centra, v Gorenju — TOZD Elektronika Ptuj in v Agisu.

Tekmovanje se je letos prvič odvijalo v delavnicah Srednješolskega centra (vsaj večina panog), zato velja posebna zahvala vsem sodelavcem iz delavnic, ki so skupaj s člani strokovnih komisij iz delovnih organizacij TGA Kidričevo, DO Olga Meglič, TGO — TOZD Elektronika Ptuj in seveda tudi Agis-a

Tekmovalci so se spoprijeli z delom

pripravili vse potrebno za izvedbo tekmovanja. Ves tekmovalni dan je trajalo izredno vzdušje, vendar je opaziti premalo zanimanja tudi med sodelavci. Tu mislim predvsem navijače, ki bi prišli vspodbujati svoje sodelavce.

Poglejmo sedaj zmagovalce po posameznih skupinah:

1. Strugarji: Janez Vrščič — Agis — TOZD Vzdrževanje
2. Rezkalci: Stanko Ivančič, Agis — TOZD Orodjarna
3. Orodjarji: Stanko Vrtič, Agis — TOZD Orodjarna
4. Plamenski varilci: Alojz Krajnc, Agis — TOZD Vel. opr.
5. Varilci MAG CO₂: Franjo Ejlenko, TAM — odd. zav. Ptuj
6. RTV mehanik: Anton Fajfar, TGO — TOZD Elektron. Ptuj
7. Brusilci: Silvo Kolarič, Agis — TOZD Orodjarna

Trije tekmovalci iz posameznih skupin se udeležijo na regijskem tekmovanju.

V organizaciji so sodelovali: Občinski svet ZSS Ptuj, občinski odbor sindikata delavcev kovinske in elektroindustrije in tehnične komisije.

Ob razglasitvi rezultatov v domu učencev so udeleženci prejeli simbolično darilo — kladivo. Prvi trije v posamezni disciplini pa so prejeli plakete s praktičnimi darili. Ob zaključku sta vsem čestitala še predsednik občinskega odbora sindikata delavcev kovinske in elektroindustrije Avgust Ivartnik in predsednik organizacijskega odbora za izvedbo tekmovanja Zvonko Žuran.

Ob koncu bi želel povabiti sodelavce k še večji udeležbi na tekmovanju in tudi pri organizaciji naslednje leto na 5. tekmovanje kovinarjev.

Tekmovanje smo zaključili z družabnim srečanjem in skupinskim posnetkom izpred dijaškega doma.

Zvonko Milošič

OBVESTILO

S 30. marcem tega leta je stopil v veljavo naš novi samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo AGIS PTUJ. V tem sporazumu na novo ustanovljamo delovno dobo, ki je bila dosežena v tujini, in sicer se upošteva ta delovna doba pri določanju dopustov.

Glede na navedeno pozivamo vse, ki imajo doseženo delovno dobo v tujini, v državah, s katerimi ima naša država sklenjene konvencije o socialnem zavarovanju, da prinesejo v kadrovsko službo dokaz o pokojninskem zavarovanju, da bo na tej osnovi lahko upoštevana ta doba pri dopustih. V kadrovsko službo je potrebno prinesiti samo uradne dokumente v originalu, ki jih je izdal ustrezni tuji organ. Za doseženo pokojninsko dobo v Avstriji je na primer samo dokaz delovna doba, ki je vpisana na dvojezičnem obrazcu F. ÖY — 2, OBR. JA — 2, za Nemčijo pa Versicherungskarte, ki so izdane letno ali pa zbirnik izdan od LANDESVERSICHERUNGSANSTALT NIEDERBAYERN OBERPFALZ Verbindungsstelle Jugoslawien, 8300 LANDSHUT Am Alten Viehmarkt 2, ZR Nemčija.

Kadrovska služba

LETOVANJE TUDI ZA NAŠE UPOKOJENCE

V lanskem letu je izvršni odbor konference osnovnih organizacij sklenil, da se kapacitete v predsezoni in po sezoni ponudijo tudi upokojemcem. Mnogi smo vezani na čas šolskih počitnic — torej na meseca julij in avgust, ko je vročina najhujša, zato pa ni nič manj lepo v prvi polovici septembra, ko morajo otroci v šolo. Da je temu tako, potrjujejo množice tujih turistov v juniju in septembru.

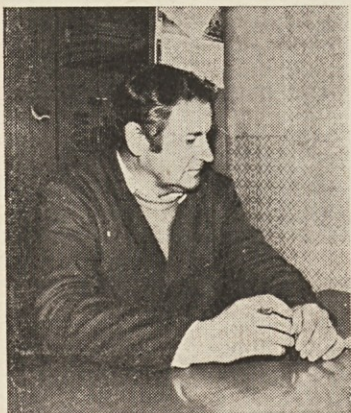
In kaj lahko ponudimo za letos?

Samo bivanje v prikolicah, ki so v kampih Oliva v Rabcu, kampu Đardin v Filip Jakovu, v Vrsarju in v kampu Soline v Biogradu. V prikolicah je ves potreben inventar, s seboj je potrebno vzeti le posteljnino. Možnost kuhanja vam omogoča poceni preživeti nekaj dni v novem okolju, ki bo dobro vplivalo na vaše zdravje in počutje.

Vsi zainteresirani upokojemci se naj zglasijo v kadrovski službi, kjer lahko dobijo vse podrobnejše informacije.

S skupnimi prizadevanji do boljših poslovnih rezultatov

Pogoji gospodarjenja zahtevajo iz dneva v dan nove organizacijske pristope. Ponekod se soočajo s problemi nabave promaterialov, zastarelo opremo, s kvaliteto izdelkov, skratka, se več ali manj vsak po svoje ubadamo s kopico problemov. Najbrž ne trdim napak, ko ugotovim, da je veliko problemov skupnih v DO in še širše. Za TOZD Vzmetarno pa moramo reči, da ima še nekaj problemov več. Eden teh je, neenakomerna frekvenca naročil. To pomeni, da naročila za prvo tromesečje presegajo razpoložljive kapacitete. Isti problem se pojavi ob koncu leta. Rešitev je malo. Ena teh je, da odkloniš naročilo, ali da zaposliš delovno silo za določen čas, ali pa pot, za katero so se odločili delavci TOZD Vzmetarne, to pa je pomoč režijskih delavcev v proizvodnji.

Tov. Pičerko, kako vi kot vodja TOZD ocenjujete probleme vaše TOZD in pristope k reševanju istih?

Najprej morava ugotoviti, da smo mi močno sezonsko vezani na proizvodnjo. To pomeni, da imamo v prvem in četrtem kvartalu razpoložljive kapacitete prezasedene. Izhajajoč iz te ugotovitve bi morali sezonsko zaposliti nekaj delavcev. To tudi storimo v nekaterih primerih, ko ni drugega izhoda. Toda problem se pojavi ravno s tem, ker je na začetku in koncu leta dela preveč. V nekaterih mesecih pa veliko manj, torej kam s temi ljudmi v tem času? V izogib temu so se pri nas delavci odločili, da bodo skupaj premagovali te ovire.

Torej delavci, zaposleni v režijskih službah, so se sami odločili, da bodo pomagali proizvodnji. Jim ta čas potem ne manjka?

Če lahko delavec v proizvodnji presega normo, tako lahko tudi delavec v režiji opravi dela prej kot predvideva za to delo odmerjen čas. Mislim, da ni nikogar, ki bi upal trditi, da mu sobota, ki jo dela v proizvodnji, manjka pri njegovem delu. To je ena stran. Druga pa je, da so sobote nasploh bolj »mrjave«, kot v režiji tako v proizvodnji, ko pa smo šli v proizvodnjo, pa ni nihče hotel zaostajati.

Delavci so torej razumeli težave, kot so kratki izdobji roki in podobno?

Ker smo mala TOZD, več ali manj vsi vemo za vse. Torej vsi vemo, da imamo sedaj v tem trenutku preveč dela in da bi enostavno morali odkloniti naročila oziroma jim reči, naj pridejo čez kakšen

mesec. Jasno je, da tega kupca ne bo več. Torej treba je poiskati način, kako zadostiti temu kupcu. Mi namreč nismo in najbrž nikoli ne bomo pozabili nekaj let nazaj, ko nismo imeli dela, ko smo vzeti dobesečno ponujali. Iz tega smo se naučili, da moramo zadostiti slehernemu kupcu. In ko smo mi usklajevali zahteve z možnostmi, smo ugovili, da nam samo v prvem kvartalu manjka 4000 ur. In od tu naprej ni bilo nobenih pomislekov, da ne bi šli delat v proizvodnjo. Zgodilo se je celo to, da je delavka, ki je bila določena za dežurno, to ni hotela. »Če ste vsi v proizvodnji, spadam tudi jaz tja«. K temu ni kaj dodati. To nam pove, kako čutijo naši ljudje pripadnost temu kolektivu. Prepričan sem, da so delavci ponosni na naše delo v proizvodnji.

Dragica Šulek opravlja naloge izdelovanja zahtevne tehnološke dokumentacije.

Dragica, ti si bila namestnik predsednika OOS vaše TOZD, ko ste začeli z danes že lahko rečemo prakso dela režijskih delavcev v proizvodnji. Kaj je bil glavni vzrok za takšne odločitve, in če se spomniš, kakšnih težav v zvezi s tem?

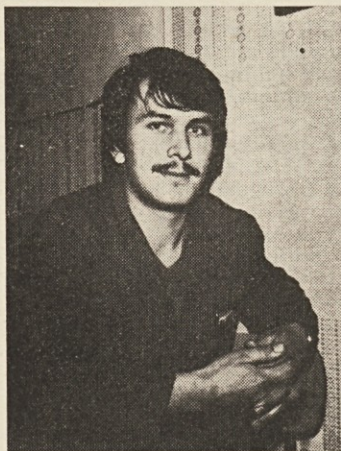
Ker so se zaradi prezaposlenosti obstoječih kapacitet dobavni roki vedno bolj podaljševali, po drugi strani pa se je vedno bolj čutil pritisk strank, je bilo treba nekaj storiti, da bi zadovoljili plan dela, s tem pa tudi stranke. Prišlo je do že znane odločitve, za katero pa danes lahko trdimo, da je pravilna. To je potrdil tudi zaključni račun.

Ste dopustili možnost, da bi lahko dali ljudje redni letni dopust v zameno za delo ob sobotah v proizvodnji?

Ta možnost je v začetku sicer obstajala, vendar v drugačnem smislu. Dopust je lahko in ga še vedno lahko koristi tisti, ki ga na ta dan resnično potrebuje. Vendar pa nikakor ne v izogib delu v proizvodnji, saj to delo opravi v naslednjih sobotah.

Če sem prav razumel, vi niste določili števila ur, ki bi jih režijski delavci morali opraviti v proizvodnji, ampak je to izključno odvisno od potreb proizvodnje?

To je točno. V tem pa je tudi ključ uspeha. Človek ne čuti prisile, ampak potrebo.

Stanko Rižnar, predsednik OO ZS TOZD Vzmetarno, po poklicu ključavničar, v Agisu zaposlen od 1981. leta.

V vaši TOZD teče akcija dela režijcev v proizvodnji. Ste imeli pri uvajanju tega v prakso veliko težav?

Ne bi mogel reči, da smo pri tem imeli sploh kakšne težave. Lahko bi rekel, da je vse steklo samo od sebe.

Kakšen je bil odziv na to akcijo režijskih delavcev na eni in proizvodnih delavcev na drugi strani?

Reakcija vseh delavcev je bila zelo ugodna, saj smo se zavedali, da se s tem lahko dosežejo precej visoko zastavljeni plani. Rezultat obojestranskih prizadevanj se je pokazal že konec lanskega leta ob zaključnem računu, sedaj pa seveda vsak mesec posebej.

Se ti zdi, Stanko, je bilo delo vedno tako planirano in pripravljeno, da so delavci iz režije dejansko takoj začeli z delom?

Moja ocena je, da je bilo delo vedno pripravljeno tako, kot je bilo to najbolj mogoče. Uspehi so se takoj pokazali. Norme so bile hitro dosežane, ponekod pa celo presežene.

Sedaj, ko je akcija tako lepo stekla, ste kdaj razmišljali o tem, da bi jo opustili?

Ker delamo samo takrat, ko se za to pokaže potreba, to pomeni, da z rednim delom ne bi mogli zadovoljiti zahtevi naročnika, je jasno, da bomo še delali. Kajti, če enkrat ne zadostiš naročnika, se ti to lahko še kako maščuje. Tega se pri nas v TOZD zavedamo.

Se ti zdi kot predsedniku sindikata TOZD, da bi na nivoju konference sindikata morali storiti še več, da bi podobne akcije stekle v celotni DO?

Sindikat sicer lahko podpira to akcijo, toda posamezne strokovne službe bi se morale seveda maksimalno angažirati, da bi to steklo vsaj tam, kjer je to mogoče. Veliko del

je, ki bi jih lahko brez škode opravili vsi. Pa tudi sezonskih del je veliko, ki bi jih lahko opravljali brez dodatnih zaposlitev.

Ivan Kelenc, sekretar OO ZK TOZD, sicer skladiščnik vzmetnega materiala.

Kako ti ocenjuješ delo režijcev v proizvodnji?

Trdim, da naši delavci, zaposleni v režiji, dobro in veliko delajo. V nobenem primeru pa ne velja zanje, kar je pisalo v Delavski enotnosti. Prepričan sem, da smo nekaj posebnega, kar se tiče discipline. Tu mislim na vse zaposlene v naši TOZD.

Si imel kdaj občutek, da režijski delavci ne bi z voljo delali ali pa, da ne bi imeli pripravljenega dela tako, da bi »moral zabušavati«?

Lahko zagotovem, da ni bilo takšnih primerov.

Kako so vas delavci kot režijce sprejeli?

Povedati moram, da smo bili izredno lepo sprejeti, da se je razvil pravi delovno tekmovalni duh. Na vsakem koraku se vsi zavedamo, da imamo veliko dela in da ga moramo opraviti. To pa nam bo uspelo le s tesnejšim povezovanjem oziroma sodelovanjem.

Milan Munda — izmenovodja

Ti kot izmenovodja najbrž lahko poveš, ali je bilo delo za režijce dovolj dobro pripravljeno in kakšni so bili rezultati dela. Je bilo vedno čutiti tisto pravo delovno vzdušje?

Vse vedno teče kot je bilo zamišljeno in planirano. Le redkokdaj se zgodi, da pride do kakšnega zastoja, ki bi ga sicer lahko kak »stari« delavec sam odpravil. Toda tega je tako malo, da je praktično zanemarljivo.

Mislim pa, da je osnovni problem takšnih akcij v tem, da se načrtujejo in izvajajo samo v enem TOZD-u. Menim, da se celoten Agis nahaja v takšnem stanju, da bi mu takšne in podobne akcije še kako pomagale.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Si prepričan, da je bil ugodni finančni rezultat TOZD tudi plod tega skupnega prizadevanja?

Vsekakor. Zadostili smo vsem strankam. In če ugotovim, da so k temu pripomogli tudi režijci s tem, da so delali v proizvodnji, pomeni to naš skupni rezultat.

Janez Mlinarič — navijalec vzmeti

Kaj mislite, je delo režijcev v proizvodnji pozitivno ali negativno vplivalo na vas proizvodne delavce?

To je jasno, da pozitivno. Poglejte, če v soboto, ko je storilnost bila običajno zelo nizka, delajo ob nas režijci, to pa pomeni, da mi gledamo njih, oni pa nas. Rezultat tega pa je, da oboji delamo kolikor zmoremo.

Kaj menite, imajo režijski delavci toliko časa, da jim čas, ko delajo v proizvodnji potem pri njihovem delu ne manjka?

Prepričan sem, da jim ne manjka.

Kako ste vi, ko ste prvič slišali za to, da bodo režijci delali v proizvodnji, reagirali. Ste kje v sebi pomislili, da vam bodo »odjedali« kruh?

Jaz sem bil prijetno presečen in to sem še vedno. Ne, nikoli se nisem bal, da bi nam s svojim delom odjedali kruh. Prej bi rekel, da nam ga pomagajo »pridelati«.

Franc Kovačec — izdelovalec kavljev in priprav

Kako vi ocenjujete prizadevanja režijcev, da bi pomagali premagati težave v proizvodnji?

Akcija dela režijskih delavcev v proizvodnji je vse hvale vredna in veliko prispeva k dobremu poslovnemu rezultatu TOZD. Nekaj podobnega bi

bilo potrebno za celotno DO. Ne samo, da bi to bil prispevek k izboljšanju stanja naše DO, pač pa tudi širše.

Ta pobuda za delo režijcev v proizvodnji je še veliko več vredna prav zato, ker je vznikla prav pri delavcih v režiji. Veliko zaslug za to ima nedvomno direktor TOZD.

Se vam zdi, da so režijski delavci v proizvodnji pokazali tisto, kar resnično zmorejo?

So, in uspeh ni izostal. Kot veste, smo si razdelili nekaj ostanka dohodka, ki je nagrada za opravljeno delo in pa seveda velika vzpodbuda za nadaljnje delo.

Kako vi gledate na to, da ob vas v proizvodnji dela direktor TOZD?

To se ne da povedati. To se takrat lahko samo vidi. To pa je tisto pravo delovno vzdušje.

Majda Vogrinec opravlja tajniška dela

Kako ste zadovoljni z delom v proizvodnji. Se vam zdi, da bi lahko bilo delo za režijce v proizvodnji še bolj pripravljeno?

V celoti gledano je bilo delo do sedaj vedno dobro pripravljeno, tako da smo lahko uspešno delali.

Kakšen občutek vas je obdajal, ko ste se pojavili kot delavka med ostalimi v proizvodnji? Ste imeli strah, da dela ne bi zmogli, ali pa, da vas bodo delavci postrani gledali?

Strahu ni bilo ne prej in ga ni sedaj. Še manj pa bi lahko trdila, da bi nas kdo postrani gledal. Prej bi lahko rekla, da bi s to akcijo morali začeti že prej. Z delom smo dokazali, da tudi mi znamo poprijeti za delo. To pa je najbrž garancija za to, da se nam tudi v bodoče ni treba bati večjih problemov. Prepričana pa sem, da bi podobna akcija bila potrebna na nivoju celotne DO.

Milena Rižnar opravlja dela administratorke, je materialni knjigovodja, kalkulant in

povrh vsega dela še štiri (4) ure v skladišču materiala.

Poleg vsega dela, ki ga redno opravljate, delate ob sobotah tudi v proizvodnji. Kako zmoreš vse to?

Dela je veliko in treba ga je opraviti. Tega se v našem TOZD-u še kako zavedamo. Mislim, da smo k dobremu finančnemu rezultatu TOZD prispevali velik del tudi režijci, in verjemite, to je prijeten občutek.

Kaj meniš ti, ali proizvodni delavci menijo, da jim režijci »odjedajo« kruh?

Menim, da je ta miselnost prisotna povsod. Toda če se tega zavejo tudi režijci in začnejo razmišljati o pomoči pri premagovanju proizvodnih težav to samo po sebi izgine. Delo režijcev v proizvodnji izpolnjuje vsaj malo prepad, ki nastaja med proizvodnim in režijskim delom.

Kakšne se ti zdijo norme v proizvodnji?

Različne. Za dosego vseh pa je treba krepko delati.

K vsemu napisanemu je najbrž vsak komentar odveč. Kazalo bi se le zamisliti in s podobnim začetki tudi v drugih TOZD, ali pa kar na nivoju DO, kot je to menila večina sogovornikov. M. M.

Za pokojnino se bo štela doba, za katero je bil plačan ustrezni prispevek

Lani in predlani smo pogosto slišali po raznih javnih obćilih o aktivnostih, ki so se nanašale na spremembo veljavne zakonodaje s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja. S tega področja sta bila precej spremenjena zvezni in republiški zakon, bistvene spremembe pa so tudi bile opravljene v statutu skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

V tem članku želimo opozoriti na spremembo zakonodaje, ki se nanaša na plačevanje prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v primerih, ko ne delamo.

Do sedaj veljavna zakonodaja ni poznala primerov, da bi zavarovanec sam moral plačevati prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, če je nekdo bil na izrednem neplačanem dopustu do 30 dni, če je bil na prestajanju zaporne kazni, ki ni bila daljša kot 30 dni ali je bil v priporu, kakor tudi za primere, če je bilodstranjen — suspendiran iz organizacije združenega dela. Ta čas odsotnosti z dela se nam je normalno štel v pokojninsko dobo in prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ni bilo potrebno posebej plačevati. Prispevek je bil enotno določen v odstotku ob bruto osebnega dohodka in se za take odsotnosti z dela prispevek ni posebej plačeval.

Novo sprejeta zakonodaja pa določa, da se tudi čas trajanja neplačanega izrednega dopusta, čas trajanja prestajanja zaporne kazni, ki ni daljša od 30 dni, oz. pripora, kakor tudi čas odstranitve z dela iz organizacije združenega dela všteta v pokojninsko dobo, če je plačan prispevek. Zavezanec za plačilo tega prispevka je delavec sam. Če prispevek za tak odsotnosti z dela ni bil plačan, se ta čas ne upošteva pri uveljavljanju pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Takšni način, da mora zavarovanec sam plačati prispevek, že želi, da se mu bo ta doba štela pri uveljavljanju pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, je razumljiv, saj se je pogosto dogajalo, da je bilo sredstev za plačila, ki se plačujejo iz tega prispevka, velikokrat premalo. Podrobnejša določila o osnovi za plačilo, način obračunavanja in plačevanje tega prispevka na sploh je določila skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Ta določila so noviteta v naši praksi, zato sem menil, da jih je potrebno tudi v našem časopisu nekoliko omeniti, da ne bi kasneje prihajalo do nesporazumov.

A. Š.

30. marec — dan inovatorjev občine Ptuj

Dne 30. marca je bilo v srednješolskem centru posvetovanje ob dnevu inovatorjev, katerega vsako leto organizira Raziskovalna skupnost občine Ptuj. Posvetovanja se je udeležilo veliko število predstavnikov delovnih organizacij in šol iz občine ter predstavniki iz Maribora in Ormoža. Glavne teme letošnjega strokovnega posvetovanja so bile:

Po navedenih predavanjih in daljši diskusiji so bile, kot vsako leto, podeljene nagrade in priznanja najuspešnejšim inovatorjem občine Ptuj za leto 1983. Med dobitniki priznanj in nagrad so bili tudi trije inovatorji iz naše DO, katere vam v nadaljevanju predstavljam:

Franc Trbuc prevzema priznanje

— predstavitev inventivne dejavnosti v občini Ptuj za leto 1983, katero je podal Peter Bombek, dipl. ing. predsednik komisije za pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti pri Raziskovalni skupnosti občine Ptuj,

— inovacije v šoli, temo je predaval dr. Matjaž Mulej, profesor na VEKS v Mariboru,

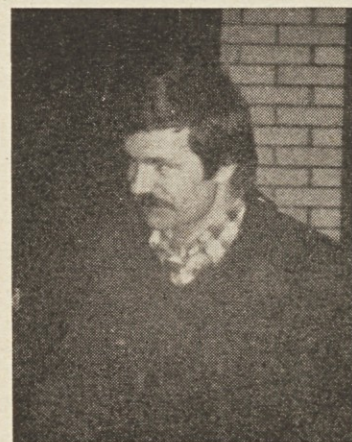
— inovacije na fakultetah, kar nam je podal gost iz Poljske, dipl. slav. Kazimir Vožnjak, redni profesor fakultete iz Krakova,

— inovacije v OZD, je podal dipl. oec. Martin Dover, zaposlen v OZD TSN iz Maribora,

— vspodbujanje in razvijanje proizvodno tehničnih in znanstveno raziskovalnih dejavnosti v šolah, klubih in društvih, kar je podal prof. Aman Papotnik iz pedagoške akademije iz Maribora.

Stanko Kukovec

Maks Žuran

Prvo nagrado v višini 8.000 din in pisno priznanje je prejel Stanko Kukovec, obratni električar iz TOZD Vzmetarna za konstrukcijo, izdelavo in vgradnjo avtomatske — relejne naprave na stroj za večnamensko navijanje vzmeti. Na obstoječem namenskem stroju za navijanje vzmetnih krakov KORADI je prihajalo do pomanjkanja kapacitet in zato ni bilo mogoče kljub trem izmenam izdelati dovolj velikih količin izdelkov za potrebe kupcev. Zaradi navedenega je bila planirana v letu 1983 nabava novega namenskega stroja iz uvoza po nabavni ceni 2.500.000 din. Tov. Kukovec je samoiniciativno skonstruiral, izdelal in vgradil avtomatsko — relejno napravo na stroj za večnamensko navijanje vzmeti. Z uporabo naprave je nastal večji časovni prihranek pri navijanju raznih vrst vzmeti ne samo vzmetnih krakov. Ni več pomanjkanja kapacitet in znaša samo časovni prihranek v letu 1983 770.000 din in dodatni prihranek 2.500.000 din, ker ni bilo potrebno nabaviti novega namenskega stroja.

Pisno priznanje je prejel Trbuc Franc, tehnolog stiskalnice iz TOZD Velika oprema za spremembo tehnološkega režima pri izdelavi ležajnih vijakov za hidravlične sedeže. Do spremembe po predlogu smo ležajne vijake izdelovali iz šestrobega materiala, a po predlogu tov. Trbuca pa za ležajne vijake uporabljamo standardne vijake, katere naknadno dodelamo. S tem predlogom je nastala gospodarska korist za leto 1983 v višini 401.000 din.

Pisno priznanje je prejel tudi Žuran Maks, izmenovodja strojne obdelave v TOZD Kovinska obdelava za spremembo tehnološkega režima dela pri rezkanju ohišij zavornih valjev. Tov. Žuran je z namestitvijo dodatnega orodja pri operaciji rezkanja dosegel, da je odpadla ena operacija in je nastal večji časovni prihranek. Gospodarska korist, ki je s predlogom nastala, znaša za 1983 leto 168.000 din.

Dobitnikoma priznanj, posebno pa dobitniku nagrade, iskreno čestitamo in jim želimo še veliko uspehov na področju inventivnega ustvarjanja.

Dušan Žnidarič

Za študijsko leto 1984/85

razpisujemo

naslednje smeri študija ob delu

— dipl. ing. strojništva	4
— ing. strojništva	6
— obratni strojni tehnik	5
— dipl. ekonomist	1
— ekonomist	3
— komercialno-ekonomski tehnik	1

Pogoji za vpis in odobritev šolnin:

- najmanj dve leti delovnih izkušenj,
 - uspešno končana poklicna oz. srednja šola,
 - družbenopolitična aktivnost,
 - uspešno doseganje delovnih rezultatov.
- Prijave sprejema kadrovska služba. Vloge nasloviti na Odbor za kadre in informacije.

ROK PRIJAVE 15. september 1984.

KADROVSKA SLUŽBA

Sprememba besedila firme naše delovne organizacije

Po dolgotrajnih in več let trajajočih aktivnostih je končno dne 30. 3. 1984 začelo veljati besedilo novega samoupravnega sporazuma o združitvi. V besedilu samoupravnega sporazuma je spremenjena firma naše delovne organizacije in sedaj glasi: AGIS PTUJ, Tovarna avtomobilске opreme in servisi r. o.

Besedilo nove firme naj se odslej uporablja v vseh naših dopisih in komuniciranju navzven nasploh.

Iz nove firme sta izpadli besedi gumijevih izdelkov, beseda oavtoopreme pa je spremenjena v besedi avtomobilске opreme.

SPLOŠNI SEKTOR

Novi samoupravni sporazum o množični inventivni dejavnosti v javni razpravi

Komisija za inovacije je na svoji 7. redni seji dne 29. 3. 1984 razpravljala o osnutku novega Samoupravnega sporazuma o množični inventivni dejavnosti, katerega je pripravil referent za inovacije po vzorcu, ki ga je izvedla Medobčinska gospodarska zbornica za podravje Maribor in ga priporoča organizacijam združenega dela podravske regije in podpisnikom Družbenega dogovora o razvojno-raziskovalni in množični inventivni dejavnosti v združenem delu, katerega podpisnica je tudi naša delovna organizacija. Vzrok za izdajo novega Samoupravnega sporazuma je želja, da bi imele vse delovne organizacije z razvito inventivno dejavnostjo enotne samoupravne akte, ki urejajo to dejavnost. Namen in naloga novega sporazuma je doseči, da temeljne organizacije spodbujajo, organizirajo in usposablajo delavce za iznajditeljstvo, odkrivanje ter uvajanje novih rešitev določenega tehničnega ali organizacijskega problema, racionalnejšo uporabo delovnih sredstev, tehničnih sredstev, tehnoloških in drugih delovnih postopkov, s čimer se dosega večja produktivnost, ekonomičnost ustvarjalne sposobnosti delavca za delo, storilnost, večji dohodek, boljša kakovost proizvodov, boljše organizacijo in kontrolo proizvodnje in poslovanja, boljše varnost pri delu, večji delovni učinek, boljše izkoriščenost strojev in nparav, prahrankov na materialu, času, surovinah in energiji, boljše usluge in storitve, boljše pogoje dela, boljše izkoriščanje proizvodnih kapacitet in boljše samoupravne odnose s tem, da zagotavlja moralne in materialne pravice avtorjev v skladu s predpisi in interesi združenega dela. Novi sporazum ureja predvsem medsebojne pravice in dolžnosti, ki so z inventivnim delom vzpostavljeni in vsebuje naslednja poglavja: »opredelitev inventivnih predlogov, organov in strokovnih služb, ki obravnavajo inventivne predloge ter sprejemajo druge ukrepe v zvezi z inventivno dejavnostjo, postopek za prijavljanje, obravnavanje in sprejemanje inventivnih predlogov, osnove za izračun ali oceno povečaneja dohodka — koristi, ugotovitev višine nekorigiranega posebnega plačila ali nagrade, razmejevanje med delovno dolžnostjo avtorja, vsebovano v opisu del in opravi in inventivnostjo, nadpovprečnimi rezultati in drugimi okoliščinami v zvezi z inventivnim predlogom, trajanje in varstvo pravic, podelitev plakete inovator leta, postopek za reševanje sporov, posebne določbe in končne določbe«.

V nadaljevanju bi vas v grobem želel seznaniti z vsebino nekaterih poglavij, ki se bistveno razlikujejo od določil sedanjega pravilnika v inventivni dejavnosti kot so:

1. Opredelitev inventivnih predlogov

V tem poglavju je točno definirano kaj pomeni izum, kaj je tehnična izboljšava in kaj se smatra za koristni predlog. Novost v tem poglavju je opredelitev modela in vzorca, kar prej ni bilo.

2. Organi in strokovne službe, ki obravnavajo inventivne predloge

To je povsem spremenjeno poglavje saj določa pristojnosti delavskim svetom, strokovnim službam in individualnim poslovnim organom v TOZD, ter komisiji in referentu za množično inventivno dejavnost (MID). Predvsem je v tem poglavju zanimiva dolžnost, katero ima individualni poslovodni organ v TOZD saj je med drugim dolžan vzpodbujati delavce v TOZD k inventivnemu reševanju proizvodnih in ostalih problemov in dajanju inventivnih predlogov, dajati pobude za razpise natečajev za reševanje določenih tehničnih, tehnoloških in drugih problemov, ter druge sodobne oblike usmerjanja MID. Medtem, ko so med drugim delavski sveti TOZD dolžni obravnavati in odločati o inventivnih predlogih po zapisniku komisije za MID najpozneje v 30 dneh po spejemu zapisnika in ne tako, kot se je dogajalo sedaj, ko so nekateri DS obravnavali inventivne predloge po zapisniku šele čez nekaj mesecev.

3. Ugotovitev višine nekorigiranega posebnega plačila ali nagrade

Že v sedanjem pravilniku je obstojala tabela za izračunavanje nekorigiranega posebnega plačila (odškodnine), vendar so bila plačila izračunana po tej tabeli precej nizka, saj je bil povpreček posebnih plačil, ki smo jih izplačali v enem letu le 12—13 % od celotne gospodarske koristi. V novem sporazumu je predlagana nova tabela, ki je nekoliko ugodnejša za inovatorje. Kot primer navajam, da bi pri gospodarski koristi 70.000,00 din dobil inovator po sedanjem pravilniku 9.200,00 din posebnega plačila, a po sporazumu pa 10.800,00 din, kar je za približno 17 % več kot do sedaj. Menim, da bi s tako predlagano tabelo bili inovatorji malo boljše stimulirani za inventivno delo.

4. Trajanje in varstvo pravic

Tudi v tem poglavju so novosti pri pravicah do posebnega plačila, ki se odražajo predvsem pri tehničnih izboljšavah do katerih imajo avtorji pravico do posebnega plačila 5 let, kar je v skladu z Zakonom o varstvu izumov, tehničnih izboljšav in znakov razlikovnja (Ur. l. št. 34/81). Za koristne predloge pa ostane pravica do posebnega plačila še v naprej 3 leta, zato se bo potrebno pri določanju razmejitve med tehnično izboljšavo in koristnim predlogom strogo pridržavati določil iz poglavja o opredelitvi inventivnih predlogov.

Menim, da je bil osnutek Samoupravnega sporazuma v grobem predstavljen in je možno razbrati določene novosti, ki so v sporazumu zajete zato predlagam, da ga vsi posebno pa inovatorji dobro proučijo in podajo eventuelne pripombe, katere bodo bistveno vplivale na to, da bo naš novi samoupravni akt bolj sprejemljiv in kvalitetnejši od sedanjega. Javna razprava traja v času od 16. 4. do 7. 5. 1984, pripombe v času javne razprave pa sprejema referent za inovacije.

Dušan Žnidarič

Sodišče združenega dela v naši delovni organizaciji

Verjetno ni med nami nikogar, ki ne bi bil seznanjen, da smo dne 6. 12. 1983 na referendumu odločali v vseh temeljnih organizacijah o sprejemu samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo in da ta samoupravni splošni akt ni bil sprejet, saj za sprejem ni glasovala večina delavcev TOZD KOVINSKA OBDELAVA. Po ugotavljanju takšnega rezultata referenduma se je postavilo vprašanje, kako naprej? Te rezultate smo obravnavali na več nivojih v naši delovni organizaciji, dne 14. decembra 1983 pa jih je tudi obravnaval delavski svet delovne organizacije. Na podlagi mnenej družbenopolitičnih organizacij in sklepov delavskih svetov temeljnih organizacij je delavski svet delovne organizacije odločil, da se na sodišču združenega dela v Mariboru sproži spor in se zahteva, da sodišče sprejme sklep, s katerim razširi besedilo samoupravnega sporazuma o združitvi še na temeljno organizacijo Kovinska obdelava.

Znano je, da smo po izvedbi tega referenduma ostali v delovni organizaciji v pravno nevzdržnem stanju, ker nismo mogli ustrezno registrirati temeljnih organizacij VELEKE OPREME, VZMETARNE in KOMERCIALNE, slednja se s sprejemom tega samoupravnega sporazuma preimenuje v temeljno organizacijo BLAGOVNI PROMET.

Te temeljne organizacije so obstajale, Velika oprema in Komerciala že od leta 1979, Vzmetarna pa od leta 1981, a zaradi sedaj veljavnega sporazuma nismo mogli izpeljati registracije. Ker navedene temeljne organizacije niso bile registrirane, nismo mogli službi družbenega knjigovodstva dostaviti ustreznega sklepa in so jim želeli ukiniti žiro račune.

Odločitev o veljavnosti samoupravnega sporazuma o združitvi

tv v DO AGIS PTUJ je padla dne 30. 3. 1984, ko je v naši sejni sobi zasedalo sodišče združenega dela iz Maribora. Na tej razpravi, sodišče je zasedalo v senatu petih sodnikov, je prišlo do sporazuma o spornem razmerju med zastopniki udeleženk predlagateljic in zastopnikom udleženke, in sicer, da samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo velja tudi za temeljno organizacijo KOVINSKA OBDELAVA in se uporablja od pravnomočnosti odločbe tega sodišča. Torej je sodišče združenega dela v Mariboru s svojo odločbo nadomestilo voljo delavcev temeljne organizacije KOVINSKA OBDELAVA.

Po dolgih in napornih aktivnostih smo tako sedaj prišli do novega besedila samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo. Ta samoupravni sporazum velja od 30. aprila tega leta.

Z veljavnostjo novega besedila samoupravnega sporazuma se je prižgala zelena luč za vrsto aktivnosti. Ena od prvih aktivnosti splošnega sektorja bo ureditev statusa temeljne organizacije BLAGOVNI PROMET in izpeljava registracije temeljnih organizacij VELIKA OPREMA ter VZMETARNA, kakor tudi izpeljava drugih statusnih sprememb v registru organizacij združenega dela.

Navedel sem samo nekaj splošnih aktivnosti z našega področja dela. Nedvomno so našteje aktivnosti veliko manj pomembne, kakor aktivnosti, ki jih bo potrebno izpeljati glede reorganizacij, boljše povezanosti temeljnih organizacij v poslovno učinkovito delovno organizacijo kot celoto in s tem zagotovitev povečanje dohodka in materialne osnove dela naploh, katerega cilj je bil v sprejemu novega samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo.

Koga naj „obglavimo“?

Stvar je jasna! Vsako podjetje takšno ali drugačno potrebuje v svojem poslovanju kalkulacije proizvodov. Nekateri jih izračunavajo »peš«, drugi spet z računalniki, tako kot pri nas v AGISU. Kakorkoli že, kalkulacije predstavljajo eno izmed najpomembnejših informacij v poslovanju. Pa si pogledjmo kateri podatki oz. naloge so nujne za izračun kalkulacij plan-
ske proizvodne cene:

1. Program, ki izračuna proizvodno ceno in variabilne stroške polizdelka ali izdelka na podlagi tehnoloških postopkov. Zadolžen: Sektor za organizacijo in poslovno informatiko z AOP.

2. Tehnološki postopek, ki predpisuje:

2.1. Material za izdelavo in normative porabe materiala

2.2. Operacije za izdelavo in normative porabe časa

Za izdelke, ki se izdelujejo v kooperaciji, potrebujemo ceno uslug kooperanta. Za izdelke, ki imajo površinsko zaščito, rabimo površino izdelka in ceno usluge na enoto mere.

Zadolžen: Tehnološka priprava proizvodnje posameznih TOZD.

3. Planske cene potrebnih materialov za izdelavo.

Zadolžen: Nabavni sektor TOZD Komerciala.

4. Planska vrednost izdelavnega OD.

Zadolžen: Računovodski sektor.

5. Vrednost pokritja za posamezno TOZD.

Zadolžen: Računovodski sektor.

6. Računalniško obdelati vsavljene podatke in izračunati plansko ceno polizdelka ali izdelka.

Zadolžen: Sektor za organizacijo in poslovno informatiko z AOP.

Program naštet pod točko 1 obstoji že 2 leti in brezhibno deluje.

Računalniška obdelava podatkov ne povzroča težav. Za izračun vseh cen za celotno podjetje se porabi 12 ur računalniškega časa.

Čeprav smo že v četrtem mesecu, nimamo izračunanih cen zaradi:

1. Tehnološke priprave dela vseh TOZD so bile zadolžene, da do konca leta 1983 vstavijo v računalnik tehnološke postopke za proizvodni program svoje TOZD. Še do danes ta naloga ni v celoti opravljena.

Ena od pogostejših napak, ki jih delajo tehnologi, je ta, da vnašajo v računalnik vse podatke o materialu, edino cene ne. Pri izračunu kalkulacij potem izdelek nima cene zaradi manjkajoče cene materiala.

2. Po sklepu DS DO od 4. 10. 1983 leta je bila TOZD Komerciala zadolžena določiti cenik nabavnih cen materialov s končnim rokom 14. 11. 1983.

Po prvem poizkusu 28. 10. 1983 nam je dostavila TOZD Komerciala seznam nabavnih cen materiala in po vnosu v računalnik smo ugotovili, da točno polovica materialov še nima cen. Postopek se je ponavljal z enakim rezultatom večkrat in 22. 2. 1984 smo dobili zadnjo verzijo.

3. Plansko vrednost izdelavnega OD smo dobili od Računovodskega sektorja v končni verziji komaj 7. 2. 1984.

4. Vrednost pokritja smo dobili od Računovodskega sektorja šele 29. 2. 1984.

V razdobju med 1. 12. 1983 in 2. 4. 1984 smo točno 12 krat izdelovali kalkulacije in po zadnjem obračunu 2. 4. 1984 še vedno 188 izdelkov nima cen. Če upoštevamo, da je na tržišču računalniških uslug vredna ura dela na računalniku okrog 4.000.— din, potem ugotovimo, da smo pripravili 576.000.— din (12 obdelav x 12 ur = 144 ur x 4.000.— din = 576.000.— din). To pa je tudi strošek, ki je nastal izključno zaradi neodgovornega odnosa posameznikov in služb do večkrat dogovorjenih nalog. Zaradi tega, ker še nimamo izračunanih vseh cen, ne moremo posredovati Računovodskemu sektorju podatkov o porabi materiala v prvih treh mesecih. Zato bo verjetno tudi bilanca v Računovodskem sektorju izdelana z zamudo.

Kdo je odgovoren za nastalo situacijo? Kdo bo naredil temeljito analizo ter raziskal vzroke in posledice? Kdo vse se bo moral spremeniti in delati drugače kot doslej?

Ali bodo tudi tokrat vsa ta vprašanja ostala neodgovorjena kot že tolikokrat doslej?

Vodja sektorja za organizacijo in poslovno informatiko z AOP:
Mario MLADINOV

Iz govora predsednika sindikata DO Agis na seji občinskega sindikalnega sveta

Čigave so težave Agisa?

Danes, ko govorimo o gospodarski stabilizaciji in se ubadamo z neštetimi težavami v gospodarstvu in proizvodnji mislim, da je prav, da poskušamo čim bolj osvetliti položaj, v katerem se nahajamo.

Agis je delovna organizacija, ki proizvaja dele za avtomobilsko industrijo. Torej spadamo v branžo kovinskopredelovalne industrije, in po mojem prepričanju je to branža, v kateri je dispariteta cen najbolj izrazita. Cene surovin neizprosno naraščajo in ni redek primer, ko se pri eni podrazitvi uspejo povečati za 50 % in več. Tako se nam dogaja, da imamo v kalkulacijah na primer:

	Planska cena	Dejanska cena na trgu
Al zlitina	134 din	230 din
Cinkova zlitina	140 din	300 do 420 din
Cevi	65 din	120 din
Paličasti material	65 do 85 din	100 do 150 din

Zmeraj smo v razkoraku, kajti cene naših izdelkov ne uspejo slediti rasti cen repromateriala in energije.

Založenost trga z repromaterialom (jeklene pločevine, sive litine, cevi, paličastih materialov) je izredno slaba, kvaliteta materiala, ki ga pa dobimo, pa je spet posebno vprašanje. Plošča pločevine je na primer debeline 1 mm, na drugem koncu pa 1 mm in pol. V zadnjem času je prisotno tudi večje pomanjkanje standardnega orodja: stružni noži, rezkarji, svedri itd.

Pri nabavi materiala je vse bolj prisotna devizna participacija in sovlaganje. DO AGIS je tudi na tem področju že nekaj naredila — mislim na dolgoročno povezovanje z dobavitelji, kjer smo si poizkušali zagotoviti ustrezne količine repromateriala z naložbami. Vlaganje: Smederevo 15 din po kg pločevine, Zorka Šabac, Železarna Jesenice 5 %, Al 15 din po kg, in kljub temu ni varnosti oziroma garancije za nabavo optimalnih količin materiala. Bojimo se situacije, ki nas bo doletela po odmrznitvi cen.

Glede povezovanja v reproverigah mislim, da bi bilo potrebno o njih temeljiteje razpravljati, in v kolikor bi bilo sprejetih več, bi bilo verjetno zagotavljanje repromaterialov boljše in gospodarskih težav nekoliko manj.

Kar se tiče strojnega parka v delovni organizaciji AGIS, je dejstvo, da je naš strojni park zelo zastarel in iztrošen, in da v zadnjih letih vanj nismo bili sposobni kaj dosti vlagati. Mi-

slim, da bi gospodarstveniki morali malo več pozornosti posvetiti temu vprašanju, kajti sorodne delovne organizacije v drugih republikah in pokrajinah nas na tem področju že zelo prehitujejo. Agis zaradi že omenjenih razlogov zelo težko sledi sodobni proizvodnji in čas ga vse bolj prehitava.

Ob zaključnem računu za leto 1983 ob raznih primerjalnih kazalcih ugotavljamo, da z osebnimi dohodki še vedno zaostajamo približno 17 % za povečanjem gospodarstva SR Slovenije.

Terjatve so se nam v letu 1983 zvišale za 89 % glede na leto 1982, in znašajo ob koncu leta že 74.773 mio dinarjev, kar za Agis predstavlja že lep denar. Tudi to področje nam predstavlja poseben problem — zmanjšuje nam likvidnost, naše obveznosti do dobaviteljev so se povečale za 36 %, do bank pa za 22 %.

Fizični obseg proizvodnje smo v letu 1983 povečali za 2,5 %, kar je pod občinskim povprečjem, vendar pa je velik del razlogov pripisati objektivnim vzrokom.

Vse to so problemi, ki jih je bilo v preteklih letih manj.

V naši delovni organizaciji smo prepričani, da lahko delno težave zmanjšamo in v tej smeri dela tudi sindikalna organizacija. Zavedamo se, da moramo še veliko narediti pri odpravljanju tehnoloških pomanjkljivosti, zaostrujemo odgovornost in delovno disciplino na vseh nivojih. Vemo tudi, da bomo sami vprašanje zastarelosti strojnega parka in objektov težko rešili, zato se iščejo razne možnosti za rešitev, kot na primer sovlaganje naših večjih kupcev, tudi tujih partnerjev.

Izvoz smo v preteklem letu povečali za 92 %. Kljub dokaj ugodnemu rezultatu ustvarjenega prihodka na zunanjem trgu pa le-ta še zdaleč ne zadošča za pokritje potreb iz uvoza, saj nam od lanskega izvoza ostaja na razpolago le 45 % ustvarjenih deviz. Zaradi tega imamo velike težave pri investicijski dejavnosti iz naslova uvoza opreme in pri oskrbi z repromaterialom, tako da smo se odločili tudi v naprej usmerjati velika prizadevanja k večjemu izvozu, da bi ustvarili čim večji devizni priliv.

Razvidno je tudi, da imamo minimalni sklad skupne porabe, ki je celo manjši kot v lanskem letu. Najvišji regres za letni dopust — se pravi za delavce z najnižjimi osebnimi dohodki — znaša le 3.700 din, najnižji — za delavce z višjimi osebnimi dohodki — pa znaša 1.000 din. Mislim, da smo si enotni, da so to le simbolični zneski in da bodo naši delavci skromno letovali. Delavci smo pripravljeni zategniti pasove in se varčno obnašati povsod, vendar le na račun osebnih dohodkov oziroma prejemkov se bojim, da nastale slabe finančne situacije ne bodo mogli premagovati.

Problemi so, kot vidimo, praktično na vsakem koraku. Zmeraj smo se pripravljani spoprijemati se z njimi, vendar zaradi vse večje nemoči pogosto ostajamo zamišljeni...

Božidar Varnica

Naši petdesetletniki

Srečanje z »Abrahamom« je gotovo tista življenjska prelomnica, ki v človeku vzbudi posebna čustva. To pomeni pol stoletja življenja. Inventura prehojene poti in dela. To pa najbrž vsakdo doživlja po svoje in nekaj teh misli sem želel slišati od našega, gotovo vsem znanega, sodelavca DUŠANA ŽNIDARIČA.

Dušan, kako doživljaš srečanje z Abrahamom?

Glede na to, da je srečanje z Abrahamom v resnici pol stoletja življenja, te res stisne nekje pri srcu. Naenkrat se zaveš krute resnice, da si star. To pa zato, ker se spominim, da sem takrat, ko sem bil še mlajši, velikokrat rekel: Kaj, petdeset let že imaš? To pa, fant, ni malo! Danes, ko sam doživljam te trenutke, pa vidim, da ta leta ne pomenijo tega kar sem včasih sam mislil. Pogoj za to je seveda zdravje. In mene to še služi. Tako, da ob srečanju z Abrahamom dela nisem nič »spregel«, nasprotno, še vedno vlečem kot včasih. Ali pa še več. Če delaš v sredini, ki ne glede na njeno povprečno starost, ki te ceni po delu in tvojem načinu življenja in ne po tem, koliko let šteješ, pa je vse skupaj še prijetnejše.

Dušan, ob tem življenjskem jubileju boš naslednje leto slavil še 30 let dela. Sam pr-

viš, da si še vedno v polni formi za delo. Imaš kakšen recept za to?

Nekega posebnega recepta za to najbrž ni. Res pa je, da moraš živeti aktivno. Jaz sem poskušal vedno jemati življenje takšno kot je bilo. Kot mlad fant sem začutil, da se bo treba vključiti v razne ljubiteljske dejavnosti. Začutil sem, da se bom najlepše počutil med godbeniki. In res, več kot trideset let sem aktivno igral pri godbi na pihala v Ptuj, še prej pa tri leta pri mladinski godbi v Mariboru. Četrto stoletja sem aktivno gojil kegljaški šport. Nikoli se nisem branil udarniške pomoči prijateljem pri gradnji stanovanjskih hiš in podobno. Zelo rad pa sem in še vedno plavam. To je najbrž veliko »krivo«, da sem še vedno pri močeh.

Omenila sva že delovno formo. Kje in kaj si začel delati?

Po končani ZIS v Mariboru sem se zaposlil kot strojni ključavničar v železniških delavnicah v Mariboru. Tam smo delali skoraj cele dneve. Delo je bilo izredno težko. K utrujenosti je prispevala še vsakodnevna vožnja v Maribor. To so bili tudi glavni vzroki, da sem zapustil to delo in se nameraval zaposliti v TGA Kidričevo, kjer pa me zaradi nedosluzenega vojaškega roka niso sprejeli. Med tem časom sem opravljal razna priložnostna dela, med ostalim tudi nakladanje in razkladanje lesa. 1953. leta sem dobil stalno zaposlitev v Okrajnem gledališču v Ptuj. V aprilu 1954 sem odšel na odsluženje vojaškega roka. Od tu sem se vrnil leta 1955, ko sem se zaposlil v ta-

kratni Avtokaroseriji Ptuj. To-rej, tu je začetek moje delovne poti v naši delovni organizaciji. Osnovna dejavnost takratne Avtokaroserije je bila izdelovanje avtokaroserij. Vendar se je ravno v tistem letu formiral oddelek za izdelavo avtomobilske opreme. V tem oddelku so razen mene delali še sedanji člani kolektiva: Albin Mlakar, Martin Golob, Jože Almazi in še kdo. Moram povedati, da smo bili mi pravzaprav pionirji sedanjega asortimana današnje avtomobilske opreme, ki se je do danes seveda izpopolnjevala in razvijala. V tistem času ni bilo strojev in se je moralo delo opravljati po večini ročno. Spominjam se, da sem izdeloval ohišja s sekačem, kladivom in pilo. 13. decembra 1956 sem se pri rezanju pločevine ponesrečil, odrezalo mi je palec leve roke. Takratno vodstvo me je poslalo v TAM Maribor na specializacijo za normirca. Tako sem torej postal normirec. V teh letih sem opravljal različna dela in opravila, kot so: planer materiala v ODP, referent za vzdrževanje zgradb in inventarja v vzdrževanju, nato zopet nor-

mirec in od 1. 1. 1978 opravljam opravila referenta za inovacije. Če se spomnim nazaj v leto 1956, moram povedati, da smo zaradi fizičnih težav morali odločiti o tem, ali ne bomo več delali, ali pa ne bomo tri mesece prejeli OD in s tem denarjem nabavili repromaterial. Seveda smo se odločili za to, da smo bili tri mesece brez OD. Na to leto me veže še nekoliko bolj veder spomin, in sicer na sindikalni izlet v Trakoščan z dvokolesi (bicikli). In če to primerjamo z današnjim časom, ko se vozimo z avtobusi, nam je takrat izlet nudil neprimer-no več lepih trenutkov.

Drugi neprijeten spomin pa sega v leto 1968, ko je takratno vodstvo podjetja pred nas postavila alternativo, ali odpustiti 100 delavcev, ali pa prejemati 80 % OD. Seveda smo se odločili za manjši OD. To potrjuje dejstvo, da smo verjeli v izhod iz težav, v katere smo takrat zašli.

Verjameš, Dušan, da bi se ljudje tudi danes odrekli delu OD za razvoj DO?

Mislím, da se ne bi. To mi potrjuje polemika v zvezi s 40 urami prostovoljnega dela režijcev v proizvodnji. Toda trenutek, v katerem živimo, bo najbrž zahteval tudi takšne akcije, če bomo seveda hoteli preživeti.

Dušan, kaj si ob tem pomembnem življenjskem jubileju želiš?

Da bi v svetu zavladal mir. Da bi mene, moje najdražje in prijatelje ter znance, skratka vse, služilo zdravje. Da bi bilo vsaj tako kot je bilo doslej.

Res je, da je veliko Dušanovih želja težko uresničljivih, pa vendar ostaja upanje. Upanje je pol uspeha. Uspehi v življenju pa so najbrž tisto, kar si najbolj želimo.

M. M.

ZAKAJ TAKO?

Na šahovnici poslovne politike DO AGIS smo se odločili še za eno »bistroumno« potezo. Delavski svet DO je sprejel sklep (dne 29. 3. 1984) da vsi delavci, ki se vozijo na delo in iz dela, sami krijejo polovico prevoznih stroškov. Po drugi strani pa je v razpravi predlog spremembe Pravilnika o potnih stroških, s ciljem, da bi bili do povrnitve prevoznih stroškov upravičeni le tisti, ki se vozijo najmanj 8 kilometrov v eno smer. Trenutna omejitev je namreč 4 km.

Ne vem sicer kako so navedene »racionalizatorske« ukrepe sprejeli tisti delavci, ki se vozijo na delo in ki jih je menda kar 2/3 vseh zaposlenih; močno pa se mi dozdeva, da niso kaj posebej navdušeni. Najprej se bo njihov spisek močno skrčil, kajti izpadli bodo vsi tisti, ki so doma v krogu 4–8 km, nato pa bodo tisti srečneži iz elite izbrancev, ki se vozijo več kot 8 km imeli veselje, da bodo v prihodnje lahko sofinancirali 50 % svoje vožnje.

Delovna organizacija bo z vsem tem zmanjšala svoje stroške. V lanskem letu smo za povračilo prevoznih stroškov odšteli 654 starih milijonov, kar pomeni 0,45 % vseh materialnih stroškov DO AGIS (ki so znašali 1.442.439.489,83 din). 654 mili-

jonov je brez dvoma ogromna številka za slehernega posameznika; za delovno organizacijo, ki ima okrog 144 milijard vseh stroškov pa ta številka postane nekoliko manj pomembna. Kako pomembnih je teh 654 milijonov v Agisovem merilu lahko vidimo iz preproste primerjave: če bi delavec, ki zasluži 20.000.— din, prihranil 0,45 % svoje plače, bi to zneslo nič več in nič manj kot 90.— din.

Naj k gornjim podatkom dodam še to, da so bili stroški porabljenega materiala DO AGIS po bilanci 1983 965.517.478,30 din. Nič drugega ne bi bilo potrebno, kot da bi te stroške zmanjšali za 0,68 % in bi prihranili tistih 654 starih milijonov. Da, prav ste prebrali, manj kot 1 procent bi morali zmanjšati stroške porabljenega materiala, bodisi na račun racionalnejše porabe, manjšega škarta ali doseganja ugodnejših nabavnih cen in prišli bi do enakih rezultatov kot s tem, da »škrtarimo« z vračili za prevozne stroške.

Vedno obstoji več možnosti. Škoda je le to, da največkrat izberemo ravno tisto, za katero je potrebno najmanj truda (beri: dela) in ki v končni fazi najbolj udari po žepu delavca z najnižjimi osebnimi dohodki.

BR

Delitev sredstev sklada skupne porabe

Na začetku mandatnega obdobja 1984—86 je bila pred vodstvo sindikalne organizacije v naši DO postavljena težka naloga; izdelati je bilo treba predlog delitve sredstev skupne porabe. Zadovoljiti je bilo treba vse okuse in predloge. Kaj pa sredstva?

TOZD in DSSS so po zaključnih računih za leto 1983 uspele združiti le 4.827.720 din (TOZD TAP, OR in VZDRŽ. nič). TOZD Precizna mehanika, Vzmetarna, DSSS in TOZD Servis motornih vozil so nato uspele še dodatno združiti 6.849.630 din v obliki kredita, ki ga bodo omenjene TOZD uporabile za odpravo ozkih grl v delovni organizaciji. Tako je skupna naložba znašala 11.677.350 din. Lansko leto je bil ta znesek cca 13.500.000 din, se pravi približno 15 % sredstev več kot letos.

Tukaj se je začelo težko, lahko bi rekli celo mučno odvzemanje pri posameznih postavkah. Vemo namreč, da se mora sindikat boriti in zavzemati, da bo teh sredstev čim več, vendar dejstvo, da se lahko giblujemo v okviru 11.677.350 din, je bilo neizpodbitno. Upam, da vsi razumemo, da so želje eno, dejanske možnosti pa drugo. Zavedati se moramo, da ne moremo deliti oziroma prerazporediti več kot imamo na razpolago.

Že sedaj, pri sprejemanju periodičnega obračuna za prvi kvartal, pa pozivam vse: povečajmo še vsak malo svoj prispevek k uresničevanju začrtane stabilizacije in k boljšemu gospodarjenju v DO in prepričan sem, da se bomo ob koncu leta lahko z večjim veseljem ozrli na naš zaključni račun kot tokrat.

Vidimo, da so minili časi, ko so bili skladi in blagajne sindikatov polne, sedaj pa se dobesedno borimo za vsak dinar. Mnoge delovne organizacije so si takrat, ko je bilo še lažje, zagotovile počitniške kapacitete, kakršne si mi lahko samo želimo. V zadnjem času smo na tem področju nekaj naredili, tako da tudi naše kapacitete niso za podcenjevanje. Apeliram na vse uporabnike: ravnajmo skrajno odgovorno s tem kar imamo, ker nimamo toliko, da bi morali to v letu ali dveh uničiti. Zavedajmo se, da si dodatnih počitniških zmogljivosti vsaj določen čas ne bomo mogli privoščiti, če pa si jih bomo, se nam bo to krepko poznalo drugje.

Sindikat je izdelal predlog delitve sklada skupne porabe in organiziral razpravo po sindikalnih skupinah. Sprejete pripombe in nove predloge smo potem na IO konference uskladili in posredovali predlog delavskemu svetu DO, ki ga je na 10. redni seji 29. marca 1984 tudi potrdil.

DELITEV SREDSTEV

I. JUBILEJNE NAGRADE

Višina nagrad je enaka lanskim in znaša:

— za 10 let delovne dobe	6.416.— din
— za 20 let delovne dobe	9.623.— din
— za 30 let delovne dobe	12.831.— din

Jubilejne nagrade se izplačajo v višini 50 % iz sredstev sklada skupne porabe in 50 % iz mase za OD TOZD oz. DSSS.

II. NAGRADE OB ODHODU V POKOJ IN POMOČ OB SMRTI DELAVCA

Višina nagrad je enaka lanskim in znaša:

— do 20 let delovne dobe	22.306 din
— 20—30 let delovne dobe	27.883 din
— nad 30 let delovne dobe	33.459 din

Predvidevamo 35 upokojitev (možnosti predčasne upokojitve) in vsi, razen invalidskih upokojitev so zajeti v znesku nad 30 let

5 invalidskih	×	27.883 din	=	139.415
30	×	33.459 din	=	1.003.770
				1.143.185
			+ prisp.	194.342
				1.337.527

III. ZDRAVSTVENI PREVENTIVNI ODDIH ZA DELAVCE V TEŽJIH POGOJIH DELA

Na to obliko oddiha bi poslali 10 delavcev.

Stroški po udeležencu 10.000 din = 100.000 din

IV. ŠPORTNOREKREATIVNA DEJAVNOST

Sredstva ostanejo v enaki višini kot v lanskem letu letu in s tem bi krili stroške najemnin športnih objektov, stroške prijavnin in minimalne stroške internih tekmovanj =

120.000 din

V. KULTURNA DEJAVNOST

zajema samo stroške dveh proslav in stroške vodje tamburaške sekcije. Sredstva ostanejo v enaki višini kot lani =

60.000 din

VI. DOTACIJE

— aktivu krvodajalcev 15.000 din

— prispevek DPM za obdaritev otrok ob Novem letu — enak prispevek ko v letu 1983 — 120.800 din

Dotacije skupaj = 135.800 din

VII. ORGANIZIRANI LETNI ODDIH

Zajeto je le delno kritje stroškov za kampiranje prikolic. Ležišč v sobah ne bomo najeli. Udeležba delavca za prikolico bi bila 2.500 din za 10 dni. V 6 prikolicah bi uredili podeste in v vse šotore luči =

520.000 din

VIII. SOCIALNE POMOČI

— znesek enak lanskega leta =

60.000 din

IX. POGOSTITEV UPOKOJENCEV

samo pogostitev ob Novem letu brez obdaritve = 50.000 din

X. KOLEKTIVNO ZAVAROVNJE

premija ostane enaka kot v lanskem letu = 1.442.700 din

XI. PARTICIPACIJA

za zdravstvene in zobozdravstvene storitve.

V primeru z lanskim letom je povišanje 30 % = 390.000 din

XII. TOPLI OBROK

za delavce, katerih regres bremenil

sklad skupne porabe = 3.019.500 din

XIII. REGRES ZA LETNI DOPUST (GOTOVINSKO IZPLAČILO)

Skupna razpoložljiva sredstva bruto 5.530.808

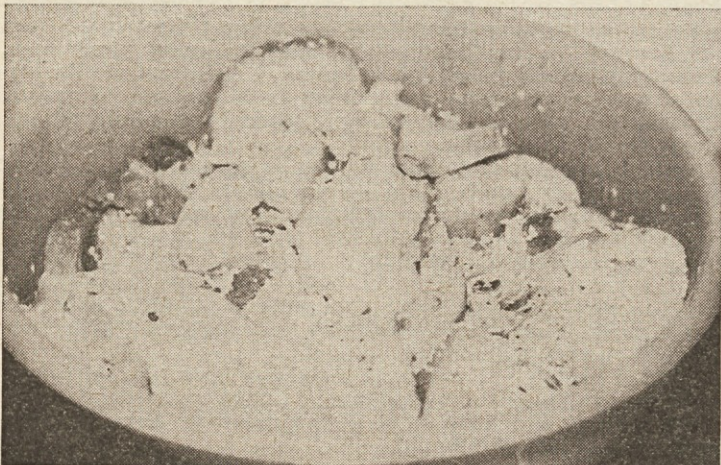
Ta znesek z ozirom na lansko porabo sredstev za regres dopoljuje izplačilo regresa v enaki višini kot v lanskem letu. Tudi kriterij razdelitve ostane enak.

— do 7,5 razredov	3.700 din
— od 8 do 12 razredov	3.200 din
— od 12,5 do 15 razredov	2.800 din
— od 15,5 do 18,5 razredov	2.500 din
— od 19 do 21,5 razredov	2.200 din
— od 22 do 24,5 razredov	2.000 din
— nad 24,5 razredov	1.000 din

Izplačilo regresa se izvrši v mesecu maju.

B. V.

»Igre s kruhom.« Kako dolgo še? Imajo ti ljudje do dela boljši odnos?

Vstop prepovedan? Ker je to neposredno pri vstopu k Servisu in tehničnim pregledom bi kaj lahko kdo pomislil, da je vstop prepovedan tudi za stranke...

Na obisku pri naših upokoјencih

Da se Ptuj razvija in širi, sem prav spoznal šele koncem marca, ko sem iskal našo upokoјenko. Le prava vztrajnost me je pripeljala na pravi naslov, tako da sem naposled le pozvonil na prava vrata. Odprla mi je nekoliko začudena, toda nadvse prijazna ženska, ki ji nikakor ne bi prisodil let, ki so že za njo. Že bežen pogled po majhnem, vendar nadvse skrbno urejenem stanovanju mi je potrdilo spoznanje, da je Anica ZAFOSNIK dobra in skrbna gospodinja in da je bila to tudi celo življenje.

Anica ni mogla skriti veselja nad novim stanovanjem, kajti šele sedaj spoznava, v kakšnih razmerah je živela v Jadranski ulici. »Tu je stanovanje svetlo, lahko ga je prezračiti. Nasploh je enkratno. Res je, da je današnja gradnja bolj na »horuk«, saj okna in vrata ne tesnijo, tako da se veter močno čuti. Na zahodni strani dež neusmiljeno pere okna in zgodila bi se neprijetna zadeva, če bi pustila odprto okno. Toda vse to je nič proti težavam v starem stanovanju.«

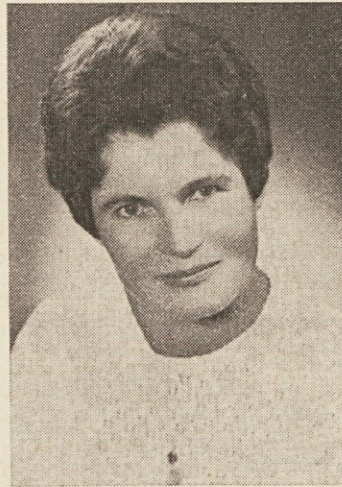
Kdaj in kje ste se zaposlili v našem podjetju?

Leta 1958 sem se zaposlila v TAP, kjer sem delala vse do upokoјitve pred sedmimi leti. Delala sem na stružnici. Rada sem imela svoje delo in sodelavce. Lahko zagotovim, da smo se zelo dobro razumeli. Edina težava so bili izjemno nizki osebni dohodki, kar ima za posledico zelo nizko pokojnino. Pri meni je to še izrazitejše, ker se zaradi spleta okoliščin precej časa nisem

mogla zaposliti, tako da sem se starostno upokoјila z manj delovne dobe. K pokojnini dobivam varstveni dodatek, ki tudi nekoliko pomaga spojiti mesec z mesecem.

Poznate morda kakšno skrivnost, kako se da ob današnjih cenah in nizko pokojnino preživeti mesec?

Edina skrivnost je skromnost. Skromnost pa je odlika večine upokoјencev naše generacije, pa tudi upokoјencev nasploh. Seveda so tudi izje-

me. Poudariti moram, da kljub temu, da težko shajam, še nikoli nisem pojamrala. Življenje jemljem takšno kot je. Zavedam se, da tu ni mogoče karkoli spremeniti.

Vam je kdaj dolgčas?

Ne, dolgočasje ne poznam. V dolgih zimskih mesecih ve-

liko pletem, »šivam« gobeline in berem. Ko pa vreme le ni »prestrupeno«, pa grem k hčerki ali kam drugam.

Sedaj spomladi pa bom spet šla pomagat prijateljici na kmetiji. Rodila sem se kot kmečki otrok in to je ostalo še vedno v meni. Prepričana sem, da me prav fizična aktivnost drži pri zdravju.

Veliko mislite na bivše sodelavce?

Veliko svojih misli posvetim urejanju spominov na čas, preživet v TAP-u. Vem, da je danes delo nekoliko lažje kot je bilo včasih. Da so plače boljše kot so bile v letih mojega službovanja. Vsem svojim sodelavcem resnično iz srca želim, da bi dobivali čim večje plače, da se jim ne bo treba bati majhne pokojnine, kot jo imam jaz.

Kaj so vaše največje želje?

Najbolj si želim zdravja. Da bi vedno sijalo sonce. Rada imam sonce. Takrat je še tako majhno stanovanje preveliko. Rada grem na sprehod.

M. M.

Postopek ugotavljanja alkoholiziranosti

Dolgo časa je že od tega, ko smo vodili razprave o predlogu samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu, to je bilo v letu 1979, v katerem tudi urejamo postopek ugotavljanja alkoholiziranosti. Zaradi poteka časa menim, da je prav, da se s temi določili oziroma postopkom ponovno seznanimo, in sicer v opisni obliki.

Ta določila ureja samoupravni sporazum v členih od 46. do vključno 54. Po določilih pravilnika o delovnih razmerjih in o odgovornosti za delovne obveznosti predstavlja hujšo kršitev, če kdo pride na delo pod vplivom alkohola, užije med delovnim časom alkohol ali prinese alkoholne pijače v delovno organizacijo. Za takšno hujšo kršitev se tudi lahko izreče najstrožji disciplinski ukrep.

Že v prvem členu navadenega samoupravnega sporazuma imamo določilo, da delavec ne sme prihajati na delo pod vplivom alkohola, ne sme s seboj na delo prinašati alkoholnih pijač, ne sme pa tudi biti istih med delovnim časom. Po tem sporazumu se smatra, da je nekdo pod vplivom alkohola in tak ni sposoben za varno delo, če se ob preizkusu z alkotestom ugotovi, da ima v izdihanem zraku več kot 0,5 promile alkohola.

Dolžnost nas vseh je, da takoj sporočimo svojemu vodji ali pooblaščenim osebi za varstvo pri delu v temeljni organizaciji oz. delovni skupnosti, če posumimo, da je kdo prišel na delo pijan ali je pil alkoholne pijače med delovnim časom, da ga tako obvarujemo morebitne nesreče pri delu. Če je o tem obveščen vodja, se je dolžan takoj povezati s pooblaščenim osebo za varstvo pri delu v temeljni organizaciji oz. delovni skupnosti skupnih služb, da se opravi ustrezeni preizkus z alkotestom.

Za opravo preizkusa z alkotestom, zaradi ugotovitve alkoholiziranosti, so pooblaščenim delavci službe varstva pri delu in pa pooblaščenim osebam za varstvo pri delu temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti. Te pooblaščenim osebam na podlagi prijave suma, da je nekdo na delu pod vplivom alkohola, odločajo ali je sum tako utemeljen, da se preizkus z alkotestom opravi oziroma se ne opravi.

Preizkus o alkoholiziranosti z alkotestom se mora opraviti v skladu z navodili proizvajalca alkotestom. Zaradi tega mora pooblaščenim oseba za opravo preizkusov preiskovalca pred opravo preizkusa seznaniti, kako mora ravnati ob preizkusu.

Vsak, zoper katerega je odrejen preizkus z alkotestom, je dolžan ta preizkus opraviti v skladu z navodili o preizkusu. Vsak, ki odkloni preizkus z alkotestom, stori hujšo kršitev delovnih obveznosti. Ob preizkusu mora pooblaščenim oseba na to

dejstvo opozoriti preiskovanca. Po določilih našega sporazuma se šteje, da je bil odklonjen preizkus z alkotestom, če se preiskani ni držal navodil pooblaščenim osebe za preizkus, to je, če z enim izdahom ne napihne vrečke. Torej se tudi v tem primeru šteje, da je bila storjena hujša kršitev delovnih obveznosti.

Kot je že navedeno se preizkus opravi ob navzočnosti pooblaščenim osebe, pri preizkusu pa mora biti navzoča še ena, to je neprizadeta oseba.

Če se pri preizkusu z alkotestom ugotovi, da je imel preiskani v izdihanem zraku več kot 0,5 promile alkohola, se šteje, da ni sposoben za varno delo, zato mora biti tak delavec takoj odstranjen z območja delovne organizacije. Čas odstranitve iz delovne organizacije se mu šteje kot neopravičeni izostanek, mora pa biti prijavljen v disciplinski postopek skupni disciplinski komisiji.

Postopek preizkusa z alkotestom je formalni postopek, zato mora biti ta opravljen po določenem postopku in se o preizkusu sestavi ustrezeni zapisnik v treh izvodih. Zapisnik mora biti sestavljen takoj po preizkusu in ga podpišejo vsi navzoči. Alkotest se šteje za dokaz tudi v izvajanju disciplinskega postopka.

V praksi se dogaja, da oporekajo preiskovani rezultat, ki ga pokaže alkotest. Naš samoupravni sporazum predvideva možnost preizkusa oziroma dokazovanja, da ne drži rezultat alkotesta, z odvzemom krvi in urina ter zdravniškim pregledom. Takšno dokazovanje gre na stroške preiskovanca. Nesoglasanje z ugotovljenim rezultatom z alkotestom mora preiskovani izjaviti takoj po seznanitvi z rezultatom preizkusa. Pri morebitnem odvzemu krvi in urina ter zdravniškem pregledu pa mora sodelovati tudi pooblaščenim oseba za varstvo pri delu.

Kot sem že v uvodu navedel, je osnovni namen tega članka, da se ponovno seznanimo z vsebino samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu, o določilih, ki se nanašajo na postopek ugotavljanja alkoholiziranosti, v nobenem primeru pa ni namen te objave vsposodbujanje uživanja alkoholnih pijač in s tem povečano uporabo teh določil.

Ta članek naj služi zato, da bi se vsi zavedali, kakšno nesrečo lahko predstavlja alkohol za našega delavca, temeljno organizacijo in družino oziroma, da bi se ob zavedanju tega izogibali zauživanju alkoholnih pijač pred prihodom na delo, še bolj pa med delovnim časom.

V splošno zadovoljstvo lahko ugotovimo, da v naši delovni organizaciji alkotesti niso pogosto uporabljeni, sicer bi morali biti glede na konkretne primere uporabljeni večkrat, želim pa, da bi jih bilo v bodoče uporabljati še manjkrat.

A. Š.

Hišna lekarna

Pri svoji vsakodnevni praksi srečujem takorekoč nepretrgoma primere neustreznega odnosa do zdravil. Ničkolikokrat pridek meni bolnik, ki ne ve katera zdravila jemlje. Običajno ve povedati, da so to neke male, roza ali modre kapsule ali tablete.

Ta podatek mi pri preverjanju, kaj res, če sploh, uporablja ne pomeni mnogo. Na tržišču v Jugoslaviji imamo preko 200.000 zdravil. Vsa se uporabljajo v različnih oblikah in pod različnimi imeni. Zdravnik pri svojem delu v splošni ambulanti pa predpisuje do 2000 vrst zdravil. Vsa zdravila se tudi vedno znova pojavljajo v najrazličnejših oblikah pakiranja in izdelave. Za to je zaslužna nemalo tudi naša neustrezna cenovna politika.

In kaj bi želel zvedeti zdravnik od bolnika, da bi mu lahko predpisal zdravila, ki mu je pomagalo, ali pa ga zamenjal z drugim?

Zeli si predvsem to, da bi bolnik ob pregledu natančno vedel ime zdravila, ki ga doma uporablja in način uporabe (tableta, kapsula, svečka, kapljice) ter tudi doziranje — se pravi način uporabe (2 krat ali 3 krat dnevno, zvečer, zjutraj, po jedi, itd.).

Neverjetno se mi zdi, da pri današnji stopnji obveščanja ljudi moram na to sploh še opozarjati! Vsa zdravila so v nekem smislu strupi. In čudim se ljudem, da jih tako neodgovorno jemljejo. Še bolj se čudim, da pričakujejo od zdravnika, da bo med 200.000 preparati najrazličnejših oblik ugotovil po podatku o barvi ali obliki, katero zdravilo jedo!

Ali res tako slepo zaupamo zdravniku ali sosedu, sodelavki, ki nam ponudi ali napiše neko zdravilo, da ga brez pomisleka pojemo, ne da bi se vprašali, kakšne so lahko posledice takšnega jemanja?

Ta uvod je bil potreben, preden se lotimo teme, ki sem jo navedel v naslovu. Kaj potrebuje vsaka družina v svoji hišni lekarni, kje naj bo to, kako opremljena. Najprej nujna zdravila. V hišni lekarni naj bo:

1. Eno ali dvojce zdravil proti povišani temperaturi in blažjim bolečinam (npr. Andol ali Aspirin ali Panadol).

2. Prav tako v hišo, kjer so žene, sodi eno izmed zdravil proti bolečinam v trebuhu (Buscopan ali Baralgin ali Spasmex tbl.).

3. Pri roki so lahko tudi kapljice za nos ali pršilo (Otricorten, Operil).

4. In morda še kakšno sredstvo proti kašlju (Sanotus, Abecol, Pholcodin) ali za izkašljevanje (Mukolen, Bisolvon).

S tem pa se spisek zdravil, ki jih lahko uporablja vsakdo, brez pretirane škode zase in za svoje družinske člane, neha. In kaj še sodi v hišno lekarno? Sem sodi še medicinski termometer, sterilne gaze za pokrivanje ran, nekaj osnovnih povojev, škarije in levkoplast ali sampil trak za prilepljanje gaz in povojev. Lahko je še steklenička s 70 % alkoholom za razku-

ževanje okolice ran in masiranje zdrave kože pri revmatskih obolenjih. In nazadnje še morda stekleničko z v lekarni pripravljenim razkužilom (Cetavlon, Sterigal, ipd.) za razkuževanje manjših odrgnin in prask na koži. Nazadnje bi morda še omenil prašek ali tablete za pripravo obkladkov.

Kakšna in kje naj bo hišna lekarna?

Uporabimo lahko lesen zaboj ali stenski viseči element, ki se mora tesno zapirati, še bolje, če ima ključavnico, da do zdravil ne pridejo otroci!

Nameščena mora biti v taki višini od tal, da jo mali otroci ne dosežejo niti s pomočjo prčke ali stola.

Hišna lekarna mora biti v hladnem, suhem in po možnosti temnem prostoru. Nikakor ne sodi v kuhinjo, kjer se razvija vroča sopara, in ne na steno, ki je kdajkoli direktno obsijana od sončne svetlobe. Ne sme biti tudi ne v bližini grelnih teles. Posebej pa zdravilom škodi vlaga in velike temperaturne razlike.

In do kdaj so uporabna zdravila, ki jih imamo?

Na vsakem zdravilu bi moral biti zapisan rok uporabe (končni datum, ko bo zdravilo še uporabno).

Na splošno pa velja za:

— tablete	5 let
— kapljice (odprte)	10 dni
— svečke (na hladnem)	1 leto
— kapsule	3 leta
— dražeje	5 let
— injekcijske ampule	3 leta
— mazila	1 leto

a) Na vsa zdravila še označite datum, ko ste jih dvignili v lekarni.

b) Namen uporabe (npr. za glavobol, za bolečine v želodcu, za nahod, itd.).

c) Način uporabe (npr. 3x1 na dan pred jedjo ali po potrebi ob bolečinah).

d) Komu so namenjene (za otroke, moža, ženo, taščo, snaho itd.).

Vsa zdravila, ki ste jih nehali uporabljati, če je rok trajanja pred iztekom, ali zavržete ali pa jih z ovojčki prinesete v našo ambulanto. Morda bodo v sedanji krizi preskrbe z zdravili rešila komu življenje.

Zdravila, za katere ste izgubili ovojčnico zavržete.

Ne uporabljajte starih zdravil, za katere ne veste prav čemu služijo.

Poskrbite, da zdravila ne bodo prišla v roke ali usta otrokom. Leti lahko nanje povsem drugače reagirajo kot odrasli, in tudi pomoč je lahko vprašljiva. Otroci namreč iz strahu ne bodo upali povedati kaj so zaužili, ali pa se sploh zaradi vaše malomarnosti ne bodo zavedali, da je »bonbon«, ki je ležal na mizi, zanje lahko smrtonosen strup.

R. Brglez

Nekaj o delu komisije za informiranje in propagando pri občinskem svetu ZSS Ptuj v letu 1983

Pravilno lahko odloča in sprejema najboljše rešitve le tisti, ki ve, ki stvar pozna, torej tisti, ki ima na razpolago informacije. Odločajo pa (vsaj naj bi) delavci, torej delavce moramo sproti in pravilno obveščati. Za to predvsem odgovorne sindikalne organizacije oziroma njih izvršilni odbori, saj je prav sindikat delavska politična organizacija. Nač manj pa niso za informiranje delavcev odgovorni strokovni in vodstveni delavci, ki imajo največ informacij na razpolago ter seveda organizatorji obveščanja in komisija za obveščanje, ki morajo biti pobudniki obveščanja.

Komisija za informiranje in propagando se je v letu 1983 sestala na 4. rednih sejah. Na sejah je analizirala razvitost obveščanja v občini Ptuj, iskala načine kako okrepiti načine in povečati sredstva obveščanja, ter opozarjala na pomembne dogodke o katerih naj bi bili obveščeni vsi delavci v občini. Pri tem je pomembno mesto bilo odmerjeno stabilizacijskim prizadevanjem. V komisiji smo se trudili storiti kar največ, vendar z opravljenim delom v celoti nismo zadovoljni.

Žal se še mnogi prevečkrat izgovarjajo, da informirajo delavce na zborih delavcev in sestankih organov upravljanja, kar je sicer prav, vendar vse prej kot dovolj. Tisti, ki imajo glasila menijo, da so na višju obveščanja dasiravno je to le ena od organiziranih oblik dela. Druge oblike in sredstva za posredovanje informacij zanemarjajo pa tudi o povratnih informacijah le redkokoli razmišljajo. Organizirano obveščanje se prepočasi razvija tudi zato, ker posameznikom ustreza tako stanje, sindikalne organizacije pa niso dovolj energične, da bi tako obliko dela izpeljale.

Pri predsedstvu OS ZSS Ptuj smo sicer naleteli na vso podporo, nismo pa uspeli skupnih prizadevanj spraviti v življenje v sindikalnih organizacijah oziroma TOZD in DO.

Ko govorimo o organizaciji obveščanja nujno pomislimo tudi na stroške, ki so mnogokrat visoki. Nekateri celo trdijo, da nimajo organiziranih oblik informiranja zaradi visokih stroškov. S tem se ne moremo strinjati. Če je informacija kvalitetna, vsem razumljiva in motivirana k prizadevnejšemu in boljšemu delu, ni noben strošek previsok. Poleg tega pa nihče ne trdi, da je organizirano obveščanje glasilo, tiskano na umetniškem papirju. Tudi na ciklostilu so lahko v obliki rednega organiziranega biltena informacije enako kvalitetne. Razglasne postaje so mnogokje že vgrajene in služijo pozivanju posameznih delavcev k telefonu in podobno, ter za glasbo med malico, informacije in obvestila pa v te zvočnike ne najdejo poti. Tudi nabava takega (sicer dragega) sistema je enkratna investicija, ki pa služi leta in leta svojemu namenu.

Kljub vsem težavam ugotavljamo, da informiranje in obveščanje delavcev se izboljšuje, vendar prepočasi, še posebej v sedanjem času gospodarskih težav, ko je še veliko pomembnejša resnična in pravočasna informacija.

Ugotavljamo, da je stanje boljše tam, kjer imajo vpeljana organizirano informiranje prek biltenov in glasil, slabše pa je v drugih primerih. Samostojna glasila DO imajo le Agis, TGA Kidričevo, Perutnina in Zdravstveni center, glasila SOZD pa še nekaj DO ali TOZD, vendar analiza pove, da je problematika TOZD in tudi DO iz naše občine v sozdovskih glasilih slabše zastopno, zato delavci s tako obliko niso zadovoljni.

(Nadaljevanje na 13. strani)

Več kot kdajkoli poprej je storjenega tudi na področju utrjevanja bratstva in prijateljstva v okviru bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije. Seveda spet le tam, kjer so vpeljane redne oblike obveščanja.

Veliko skrb posvečamo dopolnilnemu usposabljanju. Sodelujemo praktično na vseh seminarjih tako tistih za organizatorje obveščanja kot onih, namenjenih profesionalnim novinarjem. Z dopolnilnim strokovnim izobraževanjem smo pridobili v letu 1983 tri profesionalne novinarje iz vrst organizatorjev obveščanja in sicer Kristina Antolič (MIP), Maks Menoni (Agis) in Vera Peklar (TGA Kidričevo).

In kako naprej?

Trenutna gospodarska situacija je nedvomno težka, vendar ne brezizhodna. Naša naloga torej bodi, da z objektivnim obveščanjem delavcev razkrivamo težave v katerih smo se znašli, istočasno pa jih motiviramo tako, da si bodo zavestno prizadevali situacijo obvladovati z boljšim delom in racionalno porabo. Pogosto iščemo krivce pri tistih, ki so najemali kredite, ne pa pri tistih, ki so s krediti lagodno živeli in trošili veliko več kot pridelali. To pa smo bil več ali manj vsi, les to razliko, da nam je takrat to godilo, danes, ko je dolg treba vračati pa naj bi ga kdo drug. Navsezadnje smo po osvoboditvi, v času informbiroja bili v mnogo težji situaciji kot danes pa smo jo zmogli, le za kramp in lopato smo prijeli, danes pa še vedno raje razmišljamo kako še pridobiti čimveč materialnih dobrin in seveda kreditov zanje.

V nobenem primeru ne smemo pozabiti v sleherni številki glasila ali biltena predstaviti najboljše delavce, torej tiste, ki s svojim delom in zgledom največ prispevajo k boljši produktivnosti oziroma k uspešnosti DO.

Nadalje si bo komisija prizadevala, da bi v vseh OZD, kjer še nimajo organizirane redne oblike obveščanja, to uvedli.

— Organizatorje obveščanja bo komisija usmerjala pri njihovem delu, spodbujala k pridobivanju čim večjega števila dopisnikov, ki naj pišejo tako, da bo to vplivalo na boljše delo in gospodarjenje.

— Skrbela bo za dopolnilno usposabljanje organizatorjev obveščanja.

— Komisija bo organizatorje obveščanja opozarjala na pomembne gospodarske, politične in manifestativne dogodke, s katerimi naj seznanijo delavce.

— Za boljše informiranje in obveščanje v združenem delu, bo koordinirala delo organizatorjev obveščanja in sodelovala z aktivom ptujskih novinarjev, ter iskala nove načine in oblike informiranja.

— Se naprej bo nudila strokovno pomoč vsem, ki bodo začeli uvajati kakršnekoli organizirane in redne oblike informiranja in obveščanja.

— Končno bo skrbela tudi za dopolnilno izobraževanje in strokovno usposabljanje članov komisije.

— Pomembna naloga komisije bo organizacija okrogle mize na tematiko obveščanje v združenem delu in priprava razstave glasil in drugih oblik obveščanja, ki bo organizirana ob dnevu samoupravljalcev v okviru programa bratskih srečanj SRH in SRS. V razgovoru in na razstavi, ki bo v Kidričevem, bo sodelovalo vseh 11 sodelujočih občin obeh republik.

— Med pomembne naloge pa štejemo tudi organiziranje sekcije organizatorjev obveščanja in novinarjev v združenem delu, v katere se vključujejo tudi novinarji iz Ormoža in morbiti iz Slovenske Bistrice.

Ob zaključku! Vsekakor pričakujemo pri delu veliko več pomoči od predsednikov in izvršilnih odborov osnovnih organizacij in konferenc sindikata pri organiziranju obveščanja tam, kjer to še ni urejeno.

Predsednik
Lojze Cajnkó

Odmevi po zaključnem računu

Čeprav so razprave o rezultatih poslovanja v prvem četrtletju letošnjega leta v teku, se še vedno vračamo na iskanje vzrokov slabih rezultatov v lanskem letu, ki jih nismo pričakovali.

Prav je, da še vedno raziskujemo in razčlenjujemo vzroke in motnje, ki so vplivale na slabši rezultat če je za tem želja, da jih odpravimo in dosežemo s tem boljše uspehe. Če pa je razlog za to nadaljevanje razprave o zaključnem računu namen iskati krivca, smo na napačni poti. saj bi se nato debate o krivdi ali nekrivdi vlekli v nedogled, vzroki pa ne bi bili odpravljeni, temveč še bolj odločujoči. Ne glede na vzroke pa moramo kljub temu nekako opredeliti svoje mesto v gospodarstvu ali dejavnosti, predvsem pa ugotoviti, koliko naših težav ne mormo objektivizirati in kaj lahko sami prispevamo k boljšim rezultatom.

Pomanjkanje ali vsaj otežena nabava surovin in materiala, ter nenehno zviševanje nabavnih cen zadnja leta so vsekakor odločilne vplivali na gospodarjenje naše delovne organizacije kot celote. Posebej je to še bolj občutno, ker bremena stroškovne inflacije nismo v enaki stopnji mogli prenesti na naše kupce.

Pred štirimi leti smo dosegli celotni prihodek 951,379.000 din, materiala in energije pa je bilo porabljeno za 374,061.000 din. V lanskem letu smo dosegli 2.418,908.000 din realizacije, za material in energijo pa smo izdali 1.068,004.000 din. V strukturi stroškov je bil material vsebovan z 69 %, leta 1980 pa s 65 %. Približno v enakem odstotku se gibljejo tudi izdatki za tuje proizvodne setoritve, ki so v strukturi stroškov zajeti s 14 %.

Na splošno pa so se porabljena sredstva ali izdatki, ki smo jih imeli za določeni obseg proizvodnje povečevali hitreje, kot pa realizirana vrednost proizvodov in storitev. Posledica tega je, da predstavlja dohodek v letu 1983 le dobro tretjino celotnega prihodka, leta 1980 pa je bil 5 % višji.

Že tako zmanjšani dohodek pa je bil obremenjen z vedno večjimi prispevki in pogodbenimi obveznostmi. V ilustracijo lahko navedemo, da so datjave iz dohodka v zadnjih štirih letih narasle od 26 na 39 %, predvsem po zaslugi večjih obveznosti za obresti, ki so lani predstavljale kar 13 % dohodka, leta 1980 pa le slabih 5 %. Povečanje obresti pa so zopet posledica manjše akumulacije, ker nismo mogli vlagati v sklade in smo zaradi tega pač najemali kredite po vedno višji obrestni meri.

Kako pa smo delili čisti dohodek v zadnjih štirih letih pa nam kaže sledeča primerjava v %.

	1980	1981	1982	1983
Osební dohodki	76 %	84 %	85 %	87 %
Skupna poraba	12 %	8 %	8 %	5 %
Skladi	12 %	8 %	7 %	8 %

Ker je v skladih zajet tudi rezervni sklad, so sredstva za razširjeno reprodukcijo toliko nižja, kar pa pomeni, da bomo še bolj odvisni od tujih virov financiranja, s tem pa bomo ob pričakovanem zvišanju obrestnih mer še bolj osiromašili že tako skromen dohodek.

Že lani nekatere naše temeljne organizacije niso mogle oblikovati sredstev za skupno porabo in rezervni sklad, temveč so čisti dohodek uporabile skoraj v celoti za pokritje osebnih dohodkov, to pa zmanjšuje reproduktivno sposobnost delovne organizacije kot celote.

Res je, da nismo mogli vplivati na inflacijo in splošne pogoje gospodarjenja, res pa je tudi, da spadamo v kovinsko predelovalno industrijo, ki se je znašla utesnjena med sproščenimi cenami surovin in energije in omejenimi prodajnimi cenami finalnih izdelkov.

Kljub vedno večjim sredstvom čistega dohodka, ki jih namenjamo za osebne dohodke, pa nismo dosegli povprečnega osebnega dohodka v naši dejavnosti, kaj šele povprečja gospodarstva v republiki. V dejavnostih po podskupinah dejavnosti kamor so uvrščene naše temeljne organizacije je bil dosežen povprečni osebni dohodek na delavca 17.557 dinarjev, v naših TOZD pa 14.922 dinarjev ali 15 % manj. Zanimiv pa je tudi drugi podatek, da je znašal povprečni dohodek na delavca v dejavnosti 612.326 dinarjev, pri nas pa le 496.021 dinarjev oz. 19 % manj. Skladno ali celo nižje od doseženega dohodka so dosegle TOZD Vmetarna, TOZD Precizna mehanika in TOZD Velika opreme, pri ostalih TOZD pa je obratno sorazmerje.

Poleg splošnih pogojev gospodarjenja, na katere neposredno nismo mogli vplivati, pa so prisotni še naši specifični pogoji. Fizična in moralna zastarelost proizvodnih sredstev je izredno velika, saj so zgradbe odpisane za 43 %, oprema pa kar za 87 %. Ker gre tu za skupno stopnjo odpisa, pomeni, da je precej takih strojev, ki so že prekoračili svojo amortizacijsko in življenjsko dobo. Tu pa se izraža vzročna in posledična povezanost. Zaradi zastarelosti proizvodnih sredstev ne moremo uvajati nove, sodobne tehnologije, ki bi omogočala večja akumulativnost, sedanja nizka akumulativnost pa ne omogoča ustvarjanja sredstev za razširjeno reprodukcijo in vlaganja v nove proizvodne zmogljivosti, ki so osnovni pogoj za uvajanje sodobne tehnologije. Tako smo se znašli v začaranem krogu vzrokov in posledic, vsemu temu pa se pridružuje še naša organiziranost, ki predstavlja kar precej drago inačico. Vse prevečkrat smo namreč pričakovali večjo učinkovitost v spreminjanju oblik organiziranosti, ne pa v vsebinskem razvoju obstoječe. Morda je nekaj tudi na tem, da smo porabili več energije za uveljavljanje tozdrovskih interesov na domačem dvorišču namesto, da bi te interese usmerili izven delovne organizacije.

Gospodarski in poslovni uspeh ali neuspeh lanskega leta se za nazaj več ne da spremeniti, četudi bi objektivnim težavam hoteli prisopisati tudi naše subjektivne, vendar nerešene probleme. Tudi splošnih pogojev verjetno ne bomo mogli izboljšati, lahko pa prispevamo svoj delež prvenstveno naši, s tem pa splošni stabilizaciji.

Podatki o uspešnosti zadnjih nekaj let nakazujejo nazadovanje akumulativnosti in brez navdihla črnogledosti bo, če se bo ta trend nadaljeval tudi v letošnjem letu bo postavljeno vprašanje našega obstoja, vsaj v sedanji obliki. Posameznik ali skupina ne more spremeniti ničesar, vsi pa lahko veliko prispevamo za doseg naših ciljev in želja.

Računovodski sektor

Naše luknje

Marsikdo se bo že ob naslovu spomnil za kaj gre. Za vse ostale pa naj povem, da je zadeva precej podobna zapletenemu klobčiču ali pa še bolje — grenki komediji v naslednjem stilu.

NASTOPAJOČI: komisija za delovna razmerja in OD DSSS in TOZD Kovinska obdelava, kadrovska služba, pravna služba, delavski svet DSSS, odbor samoupravne delavske kontrole DSSS in seveda v centru dogajanja — Alojz Ličen.

ČAS DOGAJANJA: od 31. 8. 1983 do 27. 3. 1984.

VSEBINA: Tov. Ličen zahteva poračun OD za čas od 1. 9. do 31. 12. 1983. Zakaj? Iz TOZD Kovinska obdelava je bil premeščen v DSSS, za kar mu je bila izdana tudi odločba. Zaplet pa nastane takrat, ko bi moral tudi OD prejemati po novi odločbi. Komisija za delovna razmerja namreč planirajo do konca leta 1983 izplačevanje OD po stari odločbi, kar bi sicer bilo umestno glede na to, da se delavcu delokrog bistveno ne spremeni. Ličen seveda vstraja pri svoji zahtevi in hoče dosledno spoštovanje nove odločbe, če mu je že bila izdana. Sledi mukotrpno razčiščevanje pojmov, diskusije, pogovori in sestanki med vsemi »nastopajočimi«; čisto na koncu pa Ličen zagrozi s sodiščem združenega dela, pravniki pa ugotovijo, da se najbolj izplača, če Ličen pač dobi tisti svoj poračun, vso nadaljnje razmotranje klobčiča pa se opusti s ciljem, da se stroški več ne povečujejo...

KOMENTAR: Zelo plastičen prikaz iz sfere združenega dela, ki prikazuje na eni strani določene strukture podjetja, ki delujejo v dobri veri in z najboljšimi nameni, da ustanovijo novo službo (študij dela), pri tem pa žal zaradi pomanjkljivega strokovnega znanja ravna — nezakonito. Na drugi strani pa spoznamo delavca kot posameznika, ki predstavlja branik zakonitosti, hkrati pa tudi ostro kritiko obstoječih nepravilnosti. Predstavo priporočamo, kajti v razpletu pravica — zmaga!

Madona, kje je zdaj Tone Partljič?! Ne bi mu bilo treba kdovekoliko dodati in že bi lahko predstavil svojo novo dramo. Prav gotovo bi zaslovel z njo. Ko le ne bi bilo lepote napake, namreč — v dramah nastopajo posplošeni liki, ki jih lahko preneseš v katerikoli okolje, gornja »drama« pa slejkoprej ostaja naša Agisova resničnost.

Zdaj ne kaže razpravljati o tem, ali je Ličen moralno upravičen do poročila ali ne, ostaja namreč dejstvo, da je ravnal povsem v skladu z obstoječimi pozitivnimi predpisi. Istega ne bi mogli trditi za samoupravne organe, ki so ravno s svojimi nepravilnimi sklepi omogočili Ličenovo »iskanje lukenj«.

Na napakah se učimo! Iz tega zornega kota nam ne sme biti žal dveh starih milijonov, problem pa je v tem, da se že predolgo učimo vselej znova in na enakih ali podobnih napakah.

Sklep je enostaven — potrebno je zamašiti luknje v funkcioniranju samoupravnih in strokovnih struktur DO AGIS, ki ne le škodijo DO, ampak hkrati tudi prestopajo bregove zakonitega!

Ali bomo znali?

BR

Vloga sindikata pri reševanju in preprečevanju konfliktnih situacij v ozdih

Izsiljeni sestanki, protestne prekinitve dela, štrajki ali pa kot pravi zakon o združenem delu — spori, ki jih ni mogoče rešiti po redni poti, so različna imena za konfliktno situacijo v organizacijah združenega dela. Skupno jim je, da so razlogi in povodi, ki pripeljejo do njih, podobni. Zakon o združenem delu v načelu ne predvideva, da bi lahko prišlo do takšne situacije, kjer bi zaradi spora nastale ali motnje pri delu ali motnje v samoupravnih odnosih. Vendarle do takih situacij prihaja. Zdaj, ko zaostrene gospodarske razmere in administrativni ukrepi pritiskajo na dohodek in osebne dohodke, pa jih je še več kot sicer. Tako kot konfliktno situacijo izražajo težnje delavcev, da branijo tisti del dohodka, o katerem lahko še relativno samostojno odločajo (čeprav to objektivno krepi mezno miselnost), pa lahko ob temeljitejši razčlembi ugotovimo, da so osebni dohodki največkrat le povod za izsiljene sestanke ali protestne ustavitve dela. Naknadno se ponavlja pokaže, da je bilo v taki organizaciji marsikaj narobe. Ali je šlo za slab sistem nagrajevanja, neobveščenost o bistvenih vidikih pridobivanja in delitve dohodka, ali pa za nestrokovnost in neodgovornost, slabo delo poslovnih rganov in strokovnih služb. Pa še nekaj drugega — delavci (in skorajda v vseh primerih gre za delavce iz neposredne proizvodnje) so v teh primerih posredno pokazali, da mislijo, da problemov ni bilo mogoče rešiti po redni samoupravni poti (žal, ni na razpolago natančnih podatkov, koliko so sporne zadeve poskušali reševati prek samoupravnih organov). In ne nazadnje, v marsikateri organizaciji do izsiljenega sestanka ali protestne ustavitve dela ni prišlo kar čez noč. Se pravi, marsikaj je kazalo na negativno razpoloženje med posameznimi skupinami delavcev, nekatere pomembne zadeve so prepočasi reševali in podobno.

Tu zdaj pridemo do logičnega vprašanja: kaj pa družbenopolitične organizacije? Kaj je delal, na primer, sindikat? Iz razpoložljivih podatkov je razvidno, da so sindikalne organizacije v posameznih primerih ukrepale sila različno. Res je, da vsakokratne okoliščine v mnogem narekujejo ravnanje iz-

vršnega odbora sindikalne organizacije in njegovega predsednika, pa vendarle — zakon o združenem delu dosti natančno opredeljuje vlogo sindikata pri reševanju sporov, ki jih ni bilo mogoče rešiti po redni poti.

Ko gre za sporna, nerešena samoupravna razmerja, mora na zahtevo prizadetih delavcev sindikat (izvršni odbor) zahtevati postopek pred delavskim svetom in o tem obvestiti samoupravno delavsko kontrolo, osnovno organizacijo ZK in občinski svet ZS. Če pa se prizadeti delavci niso obrnili na sindikat, naj izvršni odbor OO ZS sam sproži tak postopek pred delavskim svetom. Hkrati pa mora izvršni odbor tudi obvestiti delavce v sporu, da so dolžni s svojimi delegati sodelovati pri skupnem reševanju spora, posebej, če bi lahko prišlo do motenj pri delu ali v samoupravnih odnosih. Odklonitev skupnega reševanja spora in izbira drugačnega načina ali poti seveda pomeni kršitev delovnih in samoupravnih obveznosti. Za sodelovanje v postopku pred delavskim svetom pa izvršni odbor skupaj s prizadetimi delavci oblikuje odbor, v katerem sodelujejo tudi predstavniki OO ZK, OO ZSMS in občinskega sveta ZS ter skupščine občine. Če delavci ali sindikat niso zadovoljni s potekom ali načinom reševanja spora, ima sindikat pravico zahtevati od skupščine občine, da ta obravnava sporne zadeve.

Predsedniki izvršnih odborov morajo stalno spremljati politične razmere in odnose v svoji organizaciji ter jih analizirati v okviru sindikalne organiziranosti. Ko se v organizaciji pojavijo znaki kršitev samoupravnih odnosov, predsednik takoj skliče izvršni odbor, da bi se dogovorili za način ukrepanja oziroma politične akcije. Predsednik naj vztraja, da se spor reši sporazumno po redni poti in da se odpravijo vzroki za nastale motnje v samoupravnih odnosih. Predsednik o motnjah obvesti vse pristojne v tozdu in delovni organizaciji ter občinski svet ZS. Skupaj z izvršnim odborom je predsednik odgovoren za pravočasno obveščanje delavcev in celotnega kolektiva o nastalih razmerah in predlogih za rešitev spornih vprašanj.

M. K.

ZAHVALE

Ob boleči izgubi drage mame Jožefe Tašner se zahvaljujem sodelavcem TOZD Avtooprema — TAP, posebej še delavcem strojnega oddelka za darovano cvetje, denarno pomoč in izrečena sožalja.

Rudi Tašner

Ob boleči izgubi drage mame Jožefe Tašner se zahvaljujem sodelavcem TOZD Kovinska obdelava za denarno pomoč, darovano cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Janez Tašner

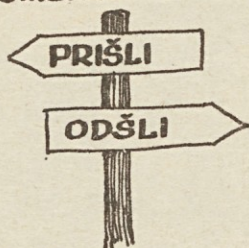
Ob izgubi dragega očeta Franca Kolariča se iskreno zahvaljujem sodelavcem Agisa, posebno pa iz TOZD Orodjarna za izrečena sožalja, darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Janez Kolarič

Ob boleči izgubi drage matere se zahvaljujem sodelavcem TOZD Vzdrževanje za darovano pomoč, cvetje, izrečena sožalja ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Milan Hojnik

SMEROKAZ KADROV

DELAVCI, KI SO SKLENILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU MARCHU 1984

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŠB
— KORUNIČ MARIJA, dipl. pravnik
pravna dela — za določen čas

TOZD KOMERCIALA

— MIŠKOLCI ERVIN, Ing. strojništva
vodenje tehnično komercialnega ser-
visa Ošijek — za nedoločen čas

TOZD AVTOOPREMA

— ZELENIK BRIGITA, delavka
montiranje linijsko zahtevnejših sklo-
pov — za nedoločen čas
— RIŽNAR SLAVKO, ekonomist
nabava delov iz kooperacije — za
nedoločen čas
— PIVKO EMIL, orodjar
struženje na univerzalni stružnici —
vrnitev iz JLA

— VIDOVIČ IRENA, delavka
montiranje linijsko zahtevnejših sklo-
pov — za nedoločen čas
— GORIČAN DANICA, delavka
čiščenje odlitkov na brusilnih trako-
vih in ročno — za nedoločen čas
— PETROVIČ IVICA, delavka
čiščenje odlitkov na brusilnih trako-
vih — za nedoločen čas

TOZD ORODJARNA

— ČUŠ BRANKO, rezkalec
opravljanje manj zahtevnih rezkarskih
del — vrnitev iz JLA

TOZD VZMETARNA

— OROZ DRAGO, delavec
šabloniranje manj zahtevnih vzmeti
— za določen čas
— DREVENŠEK DARKO, delavec
šabloniranje manj zahtevnih vzmeti
— za določen čas

DELAVCI, KI SO PREKINILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU MARCHU 1984

TOZD AVTOOPREMA

— BUBNJAR ANTON, delavec
vliivanje na prostem livu — po sili
zakona
— GASPARIČ NEŽA, delavka
montiranje linijsko zahtevnejših sklo-
pov — invalidska upokožitev
— GAJSEK VLADIMIR, zidar
montiranje zavor — sporazumno
— LOVENJAK JOŽE, pr. polirer
impregniranje in pranje v ultrazvoku,
upokožitev

— HLIS ANICA, delavka
pripravljalna dela — invalid. upokoži-
tev
— DREVENŠEK VERONIKA, delavka
montiranje linijsko zahtevnejših sklo-
pov — upokožitev
— VINKLER JOŽE, delavec
čiščenje odlitkov na brusilnih trako-
fivih in ročno — upokožitev

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

— GORIČAN JANEZ, voznik viličarja
vodenje in transportiranje z viličar-
jem in el. vozilom — upokožitev
— GOLOB MIRKO, delavec
rezkanje bolj zahtevnih odlitkov, hla-
dilnikov ter poliz. — sporazumno

TOZD VELIKA OPREMA

— KELENC DRAGO, slikopleskar
posluževanje pri varenju — delo za
določen čas

TOZD SERVISI

— POTRČ JOŽE, strojni tehnik
najzahtevnejša avtokeparška dela —
sporazumno
— BEZJAK DANILO, prodajalec
izdaja blaga in gume — delo za do-
ločen čas

TOZD VZMETARNA

— MESKO VLADIMIR, delavec
šabloniranje manj zahtevnih vzmeti —
sporazumno

HECI OKROG FIRME (humoreska)

Zadnjič smo bili na nekem sestanku. Ker smo še čakali na za-
mudnike — to je kronični problem — smo se pač nekaj pogovarjali
in razvila se je malce hudomušna debata okrog firme naše delovne
organizacije.

Ob rojstvu DO se je le-ta imenovala: Tovarna Avtoopreme, Gumi-
jevih Izdelkov, Servisi, torej AGIS. Zgodilo pa se je, da so nam gumi-
jevi izdelki pobegnili na Kranjsko in zdaj ne moremo več biti AGIS.
Kvečjemu bi lahko ostali AIS — Avtooprema In Servisi. Ta predlog
verjetno ne bi prodril, kajti že z AGIS-om, v AGIS-u in okrog AGIS-a
se je marsikdo opekkel; firma AIS pa bi nadaljevala slabo tradicijo,
hkrati pa bi psihološko negativno vplivala na naše partnerje, ki bi
utegnili firmo AIS razumeti kot »Stoj! Pazi, vroče!«. Na drugi strani
pa bi nekdo, ki bi slišal govoriti o AIS, lahko pomislil, da gre za ICE
(angleško — led, se izgovarja ajs). To spet ne bi bilo dobro, kajti
nekateri gredo samo enkrat na led — mi rabimo takšne, ki gredo več-
krat...

Nadaljnja možnost pri izbiri firme je, da izpustimo še »I« in do-
bimo: Tovarna Avtoopreme, Servisi, to je TAS. Zal tudi ta varianta
ne uspe, ker golfov pri nas zaenkrat še ne delamo, čeprav ni dvakrat
za reči, da tudi takšna sanjska ideja utegne komu pasti na pamet.
Lahko razmišljamo tudi takole: če v AGIS-u ni več Gumijevih Izdel-
kov izpade iz firme »GI« in ostane AS. Glej, glej, glej! To bi bila
firma za nas! Predstavljajte si Križaja, ki bi pri CIK-CAKU z očarlji-
vim nasmeškom povedal: »Samo pravi AS uporablja sedež AS!« Mor-
da bi se na ta način znebili vseh tistih POLYjev, ki trenutno gnijejo
v skladišču. Jasno, prodajali bi jih kot sveže žemlje! AS v športnem
svetu je prvi med prvimi in prav tako bi delavci ASa lahko zasloveli
kot najboljši med najboljšimi. Odprle bi se neslutene, vesoljske mož-
nosti in perspektive...

Toda kaj, ko je šansa propadla. Krojači novega Samoupravnega
sporazuma o združitvi, ki je pričel veljati 30. 3. 1984 so zamudili iz-
redno priložnost, kajti določili so naslednjo firmo:

AGIS — PTUJ, Tovarna avtomobilске opreme in servisi, r. o.
Izredno pomanjkanje krojaške domišljije je očitno. Razen tega pa:
prvič — nova firma smrdi po stari in drugič — ni dosledna. Zakaj?
Tovarna Avtomobilске Opeme in Servisi ni AGIS ampak kvečjemu
TAOS. Malce nerodno izpade, kajti TAOS je mesto v Mehiki od koder
je baje prišel tisti McCloud, šerif v New Yorku. To kratico moramo
vsekakor zavreči, kajti če bi bili TAOS, bi še kdo utegnil pomisliti,
da smo vsi skupaj kavboji in da uporabljamo kavbojske metode. Zra-
ven tega pa — saj veste — ljudje so površni in mogoče bi kdo iz
TAOS skoval še kakšen KAOS ter s tem nehote razširil slab glas o
našem vzornem podjetju...

Kakorkoli že, zdaj je, kar je! Firma ostaja v bistvu ista kot prej,
ampak — nikoli ni prepozno. Še vedno lahko predlagamo spremem-
be, toda v tem primeru bi sledile obravnave, pa sestanki, pa infor-
mativne skupine, pa vsklajevanja, pa odločanja, pa še tisoč drugih
zadevščin in spet bi bili leto ali dve brez samoupravnega sporazuma
o združitvi. Jasno je, da delavci AGISa v takšni negotovosti ne more-
mo živeti. Zato naj vse ostane pač po starem... Res škoda! BRRR

Disciplinski ukrepi

— Pintarič Branko, zaposlen na delih in nalogah vodenje obrata družbene prehrane je odgovoren ker je dne 9. 8. 1983 hotel protipravno odtujiti 15 dkg mesa, kar je ugotovila kontrola, ki je bila opravljena ob odhodu delavcev z dela. S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti po 8. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep Prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 3 mesecev.

— Pirš Dragica, zaposlena na delih in nalogah pripravljanje jedil, je odgovorna, ker je dne 27. 7. 1983 malomarno opravljala svoje delovne obveznosti, saj ni zagotovila hladnih malic za delavce TOZD Kovinska obdelava, in dne 9. 8. 1983 si je hotela protipravno odtujiti 95 dkg mesa. S tem je storila več hujših kršitev delovnih obveznosti navedenih v 8. in 34. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar ji je disciplinska komisija izrekla ukrep Javni opomin.

— Murko Bojan, zaposlen na delih in nalogah statistično kontroliranje zahtevnih zavornih valjev in oljnih hladilnikov, je odgovoren, ker je dne 28. 10. 1983 tri krat udaril po obrazu sodelavko Angelo Majer, istega dne je prav tako po obrazu udaril sodelavko Marijo Hvalec. S tem je storil več hujših kršitev delovnih obveznosti po 7. in 31. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija izrekla ukrep Denarna kazen 10 % od zneska enomesečne akontacije osebnega dohodka za mesec december.

— Fras Anton, zaposlen na delih in nalogah sestavljanje hladilnikov, je odgovoren, ker je dne 5. in 10. 5. 1983 neopravičeno izostal z dela. S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 4. in 21. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija ob upoštevanju vseh okoliščin izrekla ukrep Prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev in povrnitev materialne škode v pavšalnem znesku 1.000,— din.

— Vodušek Jože, zaposlen na delih in nalogah tekoče kontroliranje zahtevnih polizdelkov zavornih valjev, je odgovoren, ker je dne 3. 6. 1983 neopravičeno izostal z dela. S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 4. in 21. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija izrekla ukrep Javni opomin in vrnitev materialne škode v pavšalnem znesku 500,— din.

— Horvat Stanko, zaposlen na delih in nalogah struženje izdelkov in polizdelkov, je od-

govoren, ker je dne 5. in 6. 7. 1983 neopravičeno izostal z dela. S tem je storil hujšo kršitev delovnih obveznosti, navedeno v 4. in 21. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija ob upoštevanju vseh okoliščin izrekla disciplinski ukrep Prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 3 mesecev ter plačilo pavšalne odškodnine v znesku 1000,— din.

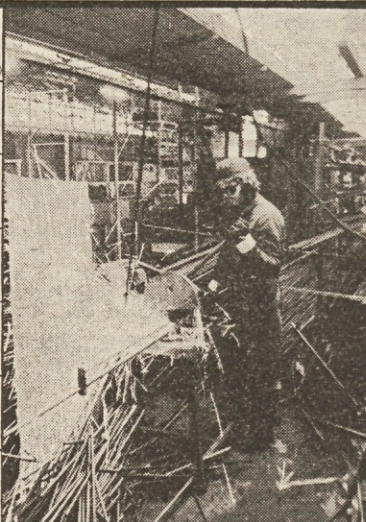
— Galun Jože, zaposlen na delih in nalogah struženje srednje zahtevnih odlitkov, je odgovoren, ker se je dne 27. 9. 1983 neprimerno vedel do vodje splošnega sektorja, mu grozil in ga žalil. S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti po 7. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija izrekla ukrep Javni opomin.

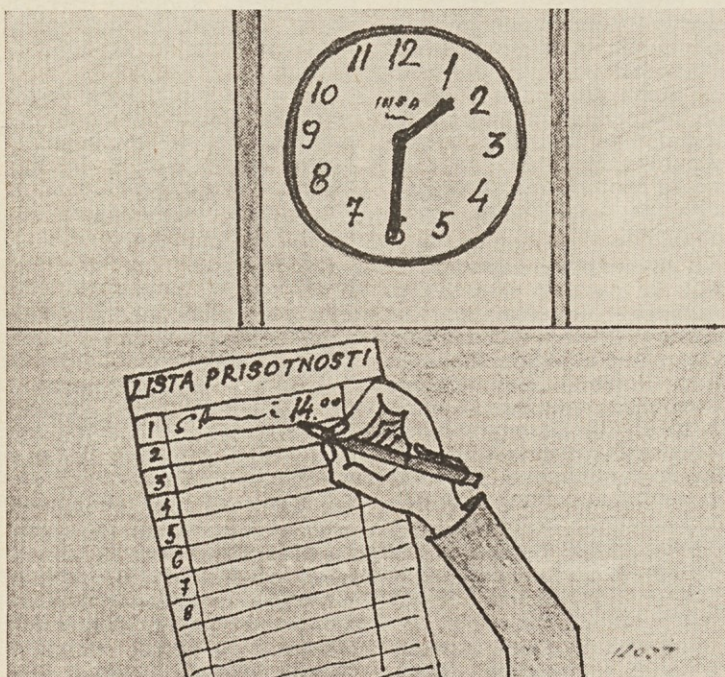
— Hamersak Stanko, zaposlen na delih in nalogah vodenje izmene lakirnice, je odgovoren, ker je dne 30. 6. 1983 malomarno opravljal svoje delo, saj ni kontroliral drugih delavcev v oddelku lakirnice, ob kontroli pa je bilo ugotovljeno, da so le-ti ob 22,32 uri igrali karte. S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti po 33., 34. in 35. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija izrekla ukrep Prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev.

— Cafuta Alojz, zaposlen na delih in nalogah brušenje in poliranje polizdelkov, je odgovoren, ker je dne 1. 7. 1983 neopravičeno izostal z dela. S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti, navedeno v 4. in 21. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija izrekla ukrep Javni opomin in vrnitev pavšalne odškodnine 500,— din.

— Bedrač Martin, zaposlen na delih in nalogah stiskanje na težjih stikalnicah, je odgovoren, ker je dne 12. 7. 1983 bil vinjen na delu zaradi česar je bil ob 18,30 uri odstranjen z dela. S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti po 30. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija na javni obravnavi izrekla disciplinski ukrep Javni opomin.

— Lesnik Janko, zaposlen na delih in nalogah montiranje fazno zahtevnih izdelkov, je odgovoren, ker je dne 12. 7. 1983 samovoljno zapustil svoje delo ob 10,30 uri in bil odsoten do 12,30 ure. S tem je storil hujšo kršitev delovne obveznosti po 21. in 46. točki 157. člena pravilnika o delovnih razmerjih, za kar mu je disciplinska komisija izrekla ukrep Javni opomin in vrnitev škode v pavšalnem znesku 200,— din.

	AGIS	IZDEL-VALEC OSTROG	STRAN-SKA STENA	PRESTOL	PARADIŽ	RAŽ-MERJE	VIETNAM OSVOB. ORGANI-ZACIJA	SVETO-ZAREVO	SNOV V KORE-NJU	PREBI-VALEC IRSKE	DOPISU V GLASILO				
	RUSKI DRA-MATIK										POLITIK AMIN				
	IZDEL OV. GOŠLI PRITOK DONA														
SESTAVA EDI KLASINC	PEKEL	BIVŠI NOG „BORA“ SOLOJINE KISLINE			DECA			SOLSKA OCENA ŠUKLJE							
JARILLO				NIKEJ	MORSKA RIBA MESTO V SZ					GORSKA GMOTA V RETIJSKIM ALPAH	MOŠKO IME				
PEROCI			IGRAJKA LOLLO-BRIGIDA			ZDRAVILO PRIPRAV. Z OPIJEM									
VZROČNI VEZNIK			GALATEJIN LJUBIMEC JANILO PUDGAR			MAJŽ. MOŠKO IME. PREBIV. RUS						KITAJSKO MESTO DAIREN	POBI-RANJE GOTO-VINE	OKOSTJE	REKA NA ALJASKI
PRUSTI-TUTKA					TRŽIŠČE DRAGO MAKUC			ZAJE-ČAR	DRAG-KAMEN SLOVEN JAZZIST						
OMLAČEN SNOP PLAME			DOPISU V GLASILO	AMER. FILM. IGRAJKA (JOANNE)			UMA-ZANKA SKLOPNI KLOBUK								
					REŽISER ASHBY			NIZO-ZEMSKA TORINO			OLEFIN				
					SKLA-DATEL LJADOV						ANTI-LOPA				
				MOŠKO IME						LETNI ČAS		EDINICA			

BREZ BESED

SLIŠALI SMO

...da je nekdo na okrožni-co, ki nas seznanja o vstopu v veljavo samoupravnega spo-razuma o združitvi v DO, na-pisal besedo — BEDAKI —. Toda pozabil je pripisati, kdo? Ali smo bedaki vsi zaposleni v DO razen njega. Ali pa je bedak on, pa smo mi...

...da imamo sedaj končno podatke, koliko povprečen Jugoslovan dela, in sicer:

4 ure in 9 minut. Ostali čas se razdeli takole: 99 minut iz objektivnih razlogov največ na sestankih, 72 minut na sprehodih (trgovina) ali bolniški stalež, 49 minut pitje kave in branje časopisa.

»NAPREJ DO NOVIH DE-LOVNIH ZMAG«...

AS 30. 3. 1984

...da so člani našega kolek-tiva predlagali, da bi za pope-stritev našega glasila v njem objavljali več rebusov in skri-valnic... kot da periodični in zaključni računi niso dovolj velike skrilavnice...

...da bi nekatere delovne skupine iz naše DO morale spremeniti lokacijo jutranjih sestankov. Njihova prisotnost v gostilni je preveč očitna... zunaj namreč ostanejo...

...da so bile tiste šipe v TOZD Vzdrževanju, ki so osta-le cele pri snemanju okenskega okvirja do konca polomlje-ne, sedaj v skladišču TOZD...

...da je v neki TOZD vse-eno koliko točk nabereš pri točkovanju za pridobitev prave do kredita za individual-no gradnjo. Kredita dobiš na-mreč toliko, kolikor ti ga kdo hoče dati in ne toliko, kolikor bi ti po točkovni listi sledilo..

...da so vedno krivi šefi. To pa tudi takrat, ko tako burno razpravljamo o odvečni režiji. Ja, kdo pa jo je zahte-val in nameščal. So si delavci sami izmišljali nova delovna mesta? Najbrž je to tudi po-sledica tega, ko so se šefi po-stavljali med seboj, kdo ima več podrejenih... s tem pa tudi...

...da ne bi bilo nič napak, če bi kdaj pa kdaj šli na dom in ga po končanem delavniku tudi domov zapeljali s službe-nim avtom kakšnega delavca iz neposredne proizvodnje, kot to počenjamo nekaterim...

...da je v naši DO veliko »šefov«, ki so samo sebi v na-men. Pa ne zato, da ne bi imeli dovolj podrejenih. Am-pak zato, ker podrejenim za-radi svojega skromnega zna-nja ne morejo pomagati...

...da smo pri nas v Agisu prebogati, da bi odpadni papir in kartone zbirali v posebnem kesonu in nato vozili oziroma bi si Surovina sama odvažala. Lažje in bolj enostavno je na-mreč, če se meče prav vse na en kup. Potem pa...

Dežek

Dežek po oknu trka
a sivi oblaki beže,
beže, beže v daljnji kraj,
a zopet pridejo nazaj.

Dežek rosi
vse se spet ozeleni
in toplo sonce
se prismeji.

Dežek pada, tiho pada
na zemljo,
da namočil bo.

Marjan Kokol